

KINDERMISHANDELING BESPREEKBAAR MAKEN

HANDVATEN DIE PROFESSIONALS
ONDERSTEUNEN OM EMOTIONEEL GEWELD
BESPREEKBAAR TE MAKEN MET EEN JEUGDIGE



JEUGDBESCHERMING NOORD

Olinka Hommes en Veerle Schilder

Eindopdracht Bachelor Social Work

Academie voor Sociale Studies, Hanzehogeschool te Groningen

Auteurs:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Studentnummers:	401089 386641
Opleiding:	Bachelor Social Work Voltijd
Locatie:	Academie voor sociale studies, Hanze Hogeschool te Groningen
Betreft:	Eindopdracht Social Work, SSVB22EO
Datum:	22 mei 2023
Opdrachtgever:	Mirjam Visser
Organisatie:	Jeugdbescherming Noord
Docent begeleider:	Jeroen Boekhoven
Aantal woorden:	6849

Voorwoord

Voor u ligt ons afstudeeronderzoek 'Kindermishandeling bespreekbaar maken'. Vanuit de opleiding Social Work van de Hanze Hogeschool te Groningen, zijn wij aan de slag gegaan met dit onderzoek. In samenwerking met de organisatie Jeugdbescherming Noord hebben wij onderzocht hoe emotioneel geweld door professionals beter bespreekbaar gemaakt kan worden met de jongeren.

Wij willen Mirjam Visser en Jeroen Boekhoven bedanken voor de begeleiding bij ons onderzoek. Ook willen wij de betrokken organisaties bedanken voor de interviews die wij mochten afnemen. Tenslotte willen wij onze studiegroep genoten bedanken voor de nuttige bijeenkomsten en hun input voor ons onderzoek.

Wij wensen u veel leesplezier.

Olinka Hommes en Veerle Schilder.
Groningen, mei 2023

Managementsamenvatting

Een onderwerp waar nog steeds aandacht voor gevraagd moet worden is kindermishandeling bespreekbaar maken met de jeugdige zelf. Jeugdbescherming Noord (JB Noord) erkent dat er nog verbetering nodig is in het bespreekbaar maken van kindermishandeling met een jeugdige. De organisatie heeft baat bij een fysieke tool ter ondersteuning in 1 op 1 gesprekken. Hierop hebben wij het volgende onderzoeksdoel opgesteld: Het bieden van handvaten aan jeugdbeschermers om kindermishandeling bespreekbaar te maken met een jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Bij dit doel is de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

"Hoe kunnen jeugdbeschermers bij Jeugdbescherming Noord, ondersteunt worden om kindermishandeling meer bespreekbaar te maken met jongeren tussen de 12 en 18 jaar?"

Om antwoord te krijgen op deze vraag, zijn wij onderzoek gaan doen. Wij hebben dit onderzoek vormgegeven aan de hand van het 'Double Diamond-model', die bestaat uit de discover-, define-, develop- en deliverfase (Van 't Veer, et al., 2020). Vanuit onze eigen interesse, ervaring en de literatuur hebben we het vraagstuk gesignaleerd en onderzocht binnen de praktijk. Vervolgens hebben wij een rondleiding gehad en interviews afgenomen bij Jeugdbescherming Noord, om informatie te krijgen over de organisatie en werkwijze. Hierna hebben wij interviews afgenomen met de Zedenpolitie, een werknemer van Veilig Thuis Drenthe en kind hulp medewerkers van Veilig Thuis Groningen, om zo andere perspectieven op het vraagstuk te ontvangen. Een interview met de gedragswetenschapper en praktijkbegeleider gaf ons informatie en inzicht over het vraagstuk binnen JB Noord. De enquêtes boden ons zicht op het perspectief en de behoeftes van de jeugdbeschermers zelf. Tot slot hebben we interviews met een aantal jeugdbeschermers afgenomen, om de laatste kritische vragen te kunnen stellen.

We zijn de ontwerpeisen duidelijk in kaart gaan brengen aan de hand van interviews, enquêtes, documentaires, geschreven verhalen en literatuur. De belangrijkste ontwerpeisen zijn: dat het product tastbaar is, bijdraagt aan participatie van de jeugdige, bijdraagt aan de houding van de professional, bijdraagt aan het signaleren en in kaart brengen van kindermishandeling, het onderwerp schuld besproken wordt en het product ook hulpverleners kan ondersteunen.

Vervolgens zijn we samen met de medewerkers van JB Noord gaan brainstormen over het product. Het onderwerp kindermishandeling is na het brainstormen gekaderd tot de vorm 'emotioneel geweld'. Er is in overleg besloten dat emotioneel geweld meer onder de aandacht moet komen, omdat dit een vorm van kindermishandeling is die minder zichtbaar is. Daarnaast is emotioneel geweld de meest voorkomende vorm van kindermishandeling en zijn de gevolgen op lange termijn schadelijk voor het welzijn en de ontwikkeling van jongeren. Hierdoor is de doelstelling van ons onderzoek veranderd naar: Het bieden van handvaten aan jeugdbeschermers om emotioneel geweld bespreekbaar te maken met een jeugdige tussen de 12 en 18 jaar.

Aan de hand van bovenstaande ontwerpeisen hebben we gesprekskaarten ontwikkeld die vijf categorieën bevatten: **emotioneel geweld, welzijn, mensen om je heen, toekomst en schuldgevoelens**. De gesprekskaarten bieden fysieke handvaten voor de jeugdbeschermers, om emotioneel geweld bespreekbaar te maken met jeugdigen van 12 tot en met 18 jaar. De kaarten zijn ontworpen voor jeugdigen waarbij bekend is dat emotioneel

geweld heeft plaatsgevonden, maar kan ook worden ingezet bij vermoedens hiervan. Er is gekozen voor deze categorieën, omdat de jeugdbeschermer op deze manier meer inzicht verkrijgt in het netwerk, de toekomst, het welzijn en de gevoelswereld van de cliënt. Daarnaast kan er ook in kaart worden gebracht welke vormen van emotioneel geweld hebben plaatsgevonden en hoe de cliënt dit ervaren heeft. Aan de hand van deze informatie kan de jeugdbeschermer een betere inschatting maken van de hulpbehoeftes van de cliënt en eventueel geschikte vervolg hulpverlening inschakelen.

Voor de gesprekskaarten hebben we een handleiding ontworpen. In deze handleiding staat uitleg over de doelgroep, hoe de jeugdbeschermer de gesprekskaarten kan inzetten, de gewenste houding van de jeugdbeschermer en vragen die de jeugdbeschermer kan stellen om door te vragen. Het is belangrijk om door te vragen, omdat de gesprekskaarten bedoeld zijn als middel om een gesprek te starten met de jeugdige.

Om de gesprekskaarten optimaal te gebruiken, bevelen wij Jeugdbescherming Noord het volgende aan:

- Jeugdbescherming Noord zal de gesprekskaarten door een kleine groep jeugdbeschermers moeten laten testen. Hierbij is het van belang dat onze opdrachtgeefster als aanspreekpunt bij deze groep hoort;
- Het wordt aangeraden om zowel de jeugdbeschermers als de jongeren mee te nemen in de evaluatie van de gesprekskaarten;
- Tijdens het uitbreiden van de gesprekskaarten, raden wij aan om de doelgroep 'jongeren die te maken krijgen met emotioneel geweld' aan te houden en de bijbehorende ontwerpeisen mee te nemen;
- Wanneer Jeugdbescherming Noord de gesprekskaarten verder wil ontwikkelen, kunnen de aanpasbare gesprekskaarten als format gebruikt worden.
- Wanneer de gesprekskaarten als waardevol worden beschouwd, wordt het Jeugdbescherming Noord aangeraden om de gesprekskaarten te delen met organisaties waarmee wordt samengewerkt. Hiervoor is het belangrijk dat Jeugdbescherming Noord de andere organisaties op de hoogte stelt van de werkwijze van de gesprekskaarten.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Beschrijving van het product	8
1.1 De gesprekskaarten en de doelgroep.....	8
1.2 Omschrijving gesprekskaarten.....	9
1.3 Omschrijving handleiding.....	10
1.4 De kansen van het product.....	10
Hoofdstuk 2: Aanleiding en doelstelling	11
2.1 Contextomschrijving.....	11
2.2 Aanleiding	12
2.3 De probleemanalyse	13
2.3.1 De doelgroep op maatschappelijk niveau (Macroniveau)	13
2.3.2 Jeugdbescherming Noord (Mesoniveau)	13
2.3.3 De doelgroep (Microniveau).....	14
Hoofdstuk 3: Deelonderzoek- en ontwerpfase.....	15
3.1 Deelonderzoek	15
3.1.1 Deelonderzoek: Interviews professionals	15
3.1.2 Deelonderzoek: Enquêtes jeugdbeschermers.....	16
3.1.3 Deelonderzoek: Documentaires en geschreven verhalen (de cliënten)	16
3.1.4 Deelonderzoek: Oefeningen Augeo.....	17
3.1.5 Bestaande oplossingsmogelijkheden.....	18
3.2 Ontwerpfase	18
3.2.1 Ideevorming	18
3.2.2 Eerste evaluatieronde.....	19
3.2.3 Tweede evaluatieronde.....	20
Hoofdstuk 4 Aanbevelingen.....	21
4.1 Proefimplementatie	21
4.2 Inzetten van de gesprekskaarten.....	21
4.3 Bredere implementatie.....	22
4.4 Overige aanbevelingen	22
Bronnenlijst.....	23
Bijlagen.....	26
Bijlage 1: De probleemboom.....	26
Bijlage 2: Uitwerking interviews	27
2.1 Half-gestructureerd interview gedragswetenschapper C. en praktijkbegeleider M.....	27
2.2 Half-gestructureerd interview met kwaliteit en beleid van Jeugdbescherming Noord I.....	34

2.3 Half-gestructureerd interview Veilig thuis medewerker Drenthe B.....	36
2.4 Half-gestructureerd interview Kind hulpverleners Veilig thuis Groningen N. en D.....	41
2.5 Half-gestructureerd interview Zedenpolitie agent J.....	46
2.6 Half-gestructureerd interview Jeugdbeschermer C.....	52
2.7 Half-gestructureerd interview Jeugdbeschermer S.....	54
2.8 Half-gestructureerd interview Jeugdbeschermer E.....	63
Bijlage 3: Uitwerking enquêtes.....	67
Bijlage 4: Bestaande methoden.....	80
4.1 Veiligheidsplan.....	80
4.2 Gesprekskaarten Veilig thuis Groningen/Drenthe.....	81
4.3 Signs of Safety formulier.....	83
Bijlage 5: Affinity mapping.....	84
Bijlage 6: Feedback eerste en tweede evaluatie ronde	85

Hoofdstuk 1: Beschrijving van het product

In paragraaf 1.1 wordt de onderzoeksvraag, het product en de doelgroep beschreven. In paragraaf 1.2 wordt ingegaan op de ontwerpeisen en de vorm van de gesprekskaarten. In paragraaf 1.3 vind je de beschrijving van de handleiding. En tot slot in paragraaf 1.4 de kansen van het product.

1.1 De gesprekskaarten en de doelgroep

Aan de hand van ons onderzoek hebben wij voor de Jeugdbeschermers van de organisatie Jeugdbescherming Noord, gesprekskaarten ontwikkeld. De vraag die tijdens het ontwerpen van ons product centraal stond was: 'Hoe kunnen de jeugdbeschermers bij Jeugdbescherming Noord ervoor zorgen dat emotioneel geweld bespreekbaar wordt gemaakt met de jongeren zelf?' De gesprekskaarten bieden fysieke handvaten voor de jeugdbeschermers om emotioneel geweld bespreekbaar te maken met jeugdigen van 12 tot en met 18 jaar.

Volgens Richtlijnenjeugdhulp (2023) valt het volgende onder emotionele mishandeling:

"Uitschelden, manipuleren, kleineren, (be)dreigen, bang maken, isoleren, uitsluiten, opsluiten, te hoge eisen stellen op cognitief of ander gebied. Ook de niet passende 'inzet' van de jeugdige bij partnergeweld, een vechtscheiding of ziekte (parentificatie) kan onder emotionele mishandeling geschaard worden. Het getuige zijn (geweest) van partnergeweld tussen de ouders en mishandeling van broertjes of zusjes wordt eveneens gezien als emotionele mishandeling."

Het doel van de kaarten is: handvaten bieden voor de jeugdbeschermers om het gesprek over emotioneel geweld op een laagdrempelige manier te starten en meer ruimte te creëren voor het perspectief van de jongere zelf. Ook zorgen de kaarten voor meer participatie van de jeugdige tijdens het proces bij Jeugdbescherming Noord. Dit sluit aan op de kernwaarde 'respect voor menselijke waardigheid en autonomie' (Beroepscode voor professionals in sociaal werk, 2021). Daarnaast wordt een stuk verantwoordelijkheid en schuldgevoel bij de cliënt weggenomen door het onderwerp schuldgevoelens bespreekbaar te maken. Hoewel dit schuldgevoel niet zomaar weg te nemen is, is het erg belangrijk om ruimte te bieden om erover te praten. Het is van belang jeugdigen steeds opnieuw te vertellen dat het geweld of de verwaarlozing niet hun schuld is (Academie praten met kinderen, 2016).

Op lange termijn heeft emotionele mishandeling grote gevolgen voor het welzijn en ontwikkeling van de jongere. De jongeren die te maken krijgen met emotionele mishandeling hebben over het algemeen een slechtere gezondheid dan de jongeren die niet mishandeld worden. Tevens ervaren zij vaker chronische pijn en hebben een verhoogd risico op hart- en vaatziekten en diabetes. Naast fysieke klachten kunnen de jongeren ook te maken krijgen met psychiatrische problemen. Hierbij kan gedacht worden aan een laag zelfbeeld, posttraumatische stresssymptomen, hechtingsstoornis, slechte emotieregulatie, depressie of angststoornis. Daarbij lopen deze jongeren meer risico op het ontwikkelen van schadelijke coping mechanismen, zoals alcohol- en drugsmisbruik of overmatig eten. Tenslotte komt het veel voor dat de jongeren, die emotioneel mishandeld zijn, problemen ervaren in hun vermogen om zich aan mensen te hechten, zoals bij het aangaan van partnerrelaties en

vreedschappen. De gevolgen van emotionele mishandeling zijn groter dan die van emotionele verwaarlozing en of lichamelijke mishandeling (Movisie, 2018).

Wat deze jongeren nodig hebben is een hulpverlener met een actieve houding. Omdat zij weinig effectieve overlevingsstrategieën hebben ontwikkeld. Daarbij is erkenning voor hun ervaring en emoties een vereiste en hebben de jongeren behoefte aan duidelijkheid en eerlijkheid (Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming, 2020).

1.2 Omschrijving gesprekskaarten

De gesprekskaarten zijn ontworpen aan de hand van ontwerpeisen die tijdens het onderzoek zijn gevormd. De 'ontwerpeisen' zijn de voorwaarden waar het product aan moet voldoen. Er is bewust gekozen om de kaarten de kleur blauw te geven, omdat de kleur blauw staat voor rust, verstand en vertrouwen (Hachani & Schwedersky, 2019). Daarbij staat het logo vermeld op elke kaart, om aan te sluiten in de stijl van de organisatie. En tot slot zijn de kaarten in het programma Word gemaakt, zodat de organisatie de kaarten kan aanpassen en bijwerken.

De kaarten bestaan uit vijf categorieën:

- Emotioneel geweld;
- Schuldgevoelens;
- Toekomst;
- Mensen om je heen;
- Welzijn.

Vanuit de brainstormsessie met de praktijkbegeleider, gedragswetenschapper en een jeugdbeschermer, hebben wij gerichtere ontwerpeisen voor ons product verkregen. Daarbij is ons gevraagd om de doelgroep specifiek en kleiner te maken. Kindermishandeling is een overkoepelend en breed begrip, waaronder verschillende vormen zoals fysiek geweld, emotioneel geweld, seksueel misbruik en verwaarlozing vallen (Rijksoverheid, z.d.,c) Daarbij is in overleg besloten dat emotioneel geweld meer onder de aandacht moet komen, omdat dit een vorm van kindermishandeling is die minder zichtbaar is. Verder is er besproken om de vragen op de gesprekskaarten op te delen in de vijf bovenstaande categorieën. Er is gekozen voor deze categorieën, omdat de jeugdbeschermer op deze manier meer inzicht verkrijgt in het netwerk, de toekomst, het welzijn en de gevoelswereld van de cliënt. Daarnaast kan er ook in kaart worden gebracht welke vormen van emotioneel geweld hebben plaatsgevonden en hoe de cliënt dit ervaren heeft. Aan de hand van deze informatie kan de jeugdbeschermer een betere inschatting maken van de hulpbehoeftes van de cliënt en eventueel geschikte vervolg hulpverlening inschakelen.

De categorieën, vragen en stellingen zijn gebaseerd op de theorie van oplossingsgericht werken en systeemgericht werken volgens een sociogram. Wij hebben hiervoor gekozen, omdat dit het beste aansluit bij de werkwijze van Jeugdbescherming Noord. Hiervoor hebben we het boek De kracht van oplossingen van De Jong & Berg (2015), de website van Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming (z.d.) over eigen mogelijkheden van het gezin verkennen en het sociale netwerk mobiliseren en de website van Movisie (2017) over het versterken van het sociale netwerk gebruikt.

Op de voorkant van de gesprekskaarten staat de categorie in tekst beschreven. Daarbij zijn per categorie pictogrammen en een kleur toegevoegd om de categorie visueel aan te duiden. Op de achterkant van de kaart is een vraag of stelling te lezen. De emotioneel geweld kaarten bevatten alle vormen van emotioneel geweld, in de vorm van stellingen. De kaarten kunnen in het begin van het traject worden ingezet om de situatie in kaart te brengen. Vervolgens kunnen de kaarten gebruikt worden in verdere 1 op 1 gesprekken met de jongere, om te bespreken hoe het met de jongere gaat en om de ontwikkelingen van de jongere door het traject heen bij te houden. Het is de bedoeling dat de jongere in een 1 op 1 gesprek met de jeugdbeschermer zelf een kaart pakt, de tekst voorleest en de vraag beantwoordt. Daarbij wordt er van de jeugdbeschermer verwacht dat zij doorvragen op het gegeven antwoord van de jongere. Het is belangrijk om door te vragen, omdat de gesprekskaarten bedoeld zijn als middel om een gesprek te starten met de jeugdige. Met doorvragen ontstaat er diepgang in het gesprek en kun je als jeugdbeschermer de situatie verder in kaart brengen.

1.3 Omschrijving handleiding

De handleiding opent met een inleiding over het doel van de gesprekskaarten en de gedachtegang erachter. Vervolgens wordt de doelgroep en de aandachtspunten voor de houding van de jeugdbeschermer beschreven. Daaropvolgend wordt uitgelegd hoe je met de gesprekskaarten kan werken. Tot slot worden er per vraag of stelling voorbeelden gegeven over hoe je door kunt vragen.

1.4 De kansen van het product

Het product kan een positief effect hebben op de jongere zelf, doordat hij of zij zich meer gehoord en betrokken voelt. Daarnaast kan het positieve effecten hebben op het vervolgtraject van de jeugdige. Omdat aan de hand van de verkregen informatie, de jeugdbeschermer een betere inschatting kan maken van de hulpbehoeftes van de cliënt en geschikte hulpverlening kan inschakelen. Daarbij kunnen jeugdbeschermers en verdere hulpverlening de kaarten gebruiken om de ontwikkelingen van de jongere tijdens het traject bij te houden. Het verschil tussen de antwoorden geeft dan input voor gesprekken of eventueel verslagen, over de ontwikkeling van de jongere.

De kaarten zijn ook goed inzetbaar voor andere organisaties die in aanraking komen met jongeren die te maken krijgen met emotioneel geweld. Het product 'de gesprekskaarten' kan worden uitgebreid naar andere vormen van kindermishandeling, zoals fysiek geweld of partnergeweld en kan ook uitgebreid worden naar andere leeftijdscategorieën.

Hoofdstuk 2: Aanleiding en doelstelling

In paragraaf 2.1 wordt de context beschreven waarin ons onderzoek plaatsvindt.

Daaropvolgend wordt in paragraaf 2.2 de aanleiding van ons onderzoek beschreven.

Tenslotte wordt in paragraaf 2.3 de probleemanalyse op macro-, meso- en microniveau in kaart gebracht.

2.1 Contextomschrijving

Jeugdbescherming Noord is de organisatie waarbinnen wij ons afstudeeronderzoek uitvoeren. Jeugdbescherming Noord wordt betrokken bij gezinnen als er ernstige zorgen zijn over de veiligheid van het kind rondom opgroeien en opvoeden. Evenzeer is JB Noord een gecertificeerde instelling (GI), die jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen uitvoert binnen de provincies Groningen en Drenthe. Hiermee wordt bedoeld dat de organisatie voldoet aan de kwaliteitseisen vanuit de overheid en dat hierop toegezien wordt door inspectie (Ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport, z.d., a). Binnen JB Noord werken jeugdzorgmedewerkers, die de rol van jeugdreclassering of jeugdbescherming (voogd & gezinsvoogd) aannemen. De organisatie Veilig Thuis Groningen is een onderdeel van JB Noord (Jeugdbescherming Noord, z.d.).

Het proces wat wordt afgelegd om bij JB Noord terecht te komen gaat als volgt: Er wordt een melding gedaan bij Veilig Thuis als er vermoeden is van kindermishandeling. Wanneer vrijwillige hulp niet wordt geaccepteerd of er zorgen blijven over het kind, doet Veilig Thuis een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De RvdK doet onderzoek en legt hun bevindingen voor aan de rechter. De rechter doet vervolgens een uitspraak en legt eventueel maatregelen op die de jeugdbeschermers van een gecertificeerde instelling moeten uitvoeren (Raad voor Kinderbescherming, z.d., a).

Eén van de maatregelen die de rechter kan opleggen is een Ondertoezichtstelling (OTS). Dit is een kinderschermingsmaatregel en houdt in dat je als ouder verplichte hulp en steun krijgt bij het opvoeden van het kind om zo de bedreiging in de ontwikkeling van het kind weg te nemen. Vanuit JB Noord zal dan een jeugdbeschermers de rol van gezinsvoogd aannemen. De jeugdbeschermers adviseert de ouders over de opvoeding en kan verdere jeugdhulp inzetten. De gezinsvoogd bekommert zich over de opvoeding van het kind, houdt toezicht en toetst of het kind veilig opgroeit. De ouders zijn verplicht om mee te werken met de adviezen en aanwijzingen van de gezinsvoogd, maar houden nog wel het ouderlijk gezag. De duur van een OTS is hoogstens een jaar, dit kan verlengd of opgeheven worden en eindigt als het kind achttien jaar wordt. Naast een OTS, bestaat er ook een voorlopige ondertoezichtstelling (VOTS). De RvdK vraagt deze VOTS aan bij spoedsituaties, waarbij het kind ernstig gevaar loopt en wanneer het te lang duurt voordat er een OTS uitgesproken kan worden. Deze maatregel duurt maximaal drie maanden en binnen deze periode zal de RvdK de situatie onderzoeken om vervolgens de VOTS te beëindigen of om te zetten in een OTS (Raad voor de kinderscherming, z.d., b).

Ook kan de rechter JB Noord de opdracht geven om voogdij uit te oefenen over het kind. Hierin neemt de jeugdbeschermers de rol aan van een voogd. Deze rol houdt in dat het gezag wordt uitgeoefend door de voogd en niet de ouders van het kind. Deze maatregel wordt ingezet als het kind geen ouders meer heeft, of als ouders niet meer in staat worden geacht om de verantwoordelijkheid voor de opvoeding te dragen en de juiste beslissingen te nemen (Jeugdbescherming Noord, z.d.).

Wanneer er zeer ernstige problemen binnen het gezin zijn kan Jeugdbescherming Noord het besluit nemen dat uithuisplaatsing nodig is in het belang van het kind. Hierbij zal de gezinsvoogd een verzoek indienen bij de kinderrechter en die zal besluiten of de uithuisplaatsing noodzakelijk is. Als er voor een uithuisplaatsing wordt gekozen zal het kind in een pleeggezin, gezinshuis of een instelling komen te wonen (Jeugdbescherming Noord, z.d.).

Binnen Jeugdbescherming Noord wordt er gewerkt vanuit de oplossingsgerichte en systemische benaderingswijze 'Signs of Safety', met als doel om hulp te bieden aan gezinnen, zodat zij zelf hun situatie kunnen verbeteren op de manier die bij hen past (Jeugdbescherming Noord, z.d.).

2.2 Aanleiding

Wij hebben het vraagstuk 'kindermishandeling bespreekbaar maken' gesignaleerd. Er moet nog steeds aandacht gevraagd worden voor kindermishandeling bespreekbaar maken met de jeugdige zelf. Dit vraagstuk hebben we onderzocht binnen Jeugdbescherming Noord en andere organisaties die te maken krijgen met kindermishandeling.

Vanuit verschillende literatuur komt naar voren dat mishandelde kinderen zeggen zich niet gehoord en betrokken hebben gevoeld. Het blijkt een terugkerende conclusie dat het belang van het kind niet altijd centraal staat in het handelen van professionals. Er wordt verwacht dat bij sprake van kindermishandeling ook echt met het kind wordt gepraat over wat er in zijn of haar leven gebeurd. Kinderen worden te weinig geïnformeerd en gehoord bij beslissingen en juridische procedures. "Bovendien geven mishandelde kinderen zelf vaak aan dat er niet, of te laat, met hen is gepraat. Hun ervaring is dat professionals en omstanders te veel alleen naar de ouders of andere volwassenen luisteren; er wordt vooral óver hen gepraat, zelfs waar het kind bij is." (Geurts, Hokwerda & Hoefnagels, 2018).

De gesprekken met medewerkers van JB Noord bevestigen dat kindermishandeling inderdaad een lastig onderwerp is om te bespreken met jeugdigen. Dit komt vooral omdat kindermishandeling een zwaarbeladen onderwerp is. Sommige jeugdbeschermers vinden het moeilijk om kindermishandeling aan te kaarten, daarbij jongeren niet te belasten en de juiste richtlijnen hierbij te vinden. Het blijkt uit de enquêtes dat jeugdbeschermers behoefte hebben aan fysieke tools om kindermishandeling bespreekbaar te maken.

De medewerkers van Veilig Thuis die wij hebben geïnterviewd, geven ook aan dat er binnen het bespreekbaar maken van kindermishandeling spannende aspecten zijn. Zo vertelt kind hulpverleenster B. (bijlage 2.4) dat bepaalde vormen van kindermishandeling bespreken spanning met zich meebrengt. Daarbij werd in het interview aangegeven dat de kind hulpverleners merken dat andere professionals zoals docenten, het spannend vinden en moeite ervaren in het bespreekbaar maken van kindermishandeling. En dat hier nog veel winst in te behalen valt. Ook jeugdbeschermers E. (bijlage 2.8) vertelt dat zij in de verlegenheid wordt gebracht wanneer zij seksueel misbruik moet bespreken. In het interview met de zedenpolitieagent J. (bijlage 2.5) komt naar voren dat kindermishandeling veel handelingsverlegenheid met zich meebrengt, zelfs binnen de politie.

Ten slotte heb ik (Veerle) in mijn jeugd te maken gehad met kindermishandeling. Dit heeft motivatie en aanleiding gegeven om het onderwerp kindermishandeling bespreekbaar maken verder te onderzoeken binnen de praktijk.

2.3 De probleemanalyse

We hebben onderzoek gedaan op basis van verschillende niveaus, namelijk het macro, meso en micro-niveau. Hiervoor hebben we literatuur geraadpleegd, de enquêtes afgenomen en interviews binnen de organisatie gehouden.

2.3.1 De doelgroep op maatschappelijk niveau (Macroniveau)

“Naar schatting zijn elk jaar bijna 119.000 kinderen het slachtoffer van mishandeling. Kindermishandeling is niet alleen lichamelijk geweld. Het is elke vorm van mishandeling die voor een kind bedreigend of gewelddadig is. Verwaarlozing valt er bijvoorbeeld ook onder.” (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, z.d., b).

In ons land wordt kindermishandeling gemonitord aan de hand van ‘de nationale prevalentiestudie mishandeling’. Uit de meting in 2017 is gebleken dat naar schatting 3% van alle jeugdigen te maken heeft met kindermishandeling. De meest voorkomende vorm van kindermishandeling is ‘emotionele verwaarlozing’. Bovendien is er bij 29% van deze jeugdigen waar kindermishandeling plaatsvindt, sprake van meer dan 1 vorm van kindermishandeling (Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming, 2023).

Het blijkt ook uit het nieuws dat er landelijk nog steeds aandacht gevraagd moet worden voor het openlijk praten over kindermishandeling. Zo was het gekozen thema voor de landelijke week van kindermishandeling 2022, ‘praat met elkaar’. Er wordt benadrukt hoe moeilijk het is om over kindermishandeling te praten. “Soms weten professionals niet hoe ze het gesprek moeten aanvliegen, of twijfelen professionals of ze het wel goed zien. Tegelijkertijd kan erover praten het verschil maken.” (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2022)

Voor 2015 werd de zorg voor jeugd die te maken kreeg met kindermishandeling door de rijksoverheid opgepakt. Sinds de decentralisatie in 2015, ligt de volledige verantwoordelijkheid voor jeugdzorg bij de gemeenten. Hierdoor nemen de gemeenten nu een deel van de taken van rijksoverheid over (Rijksoverheid, z.d.a). De gemeenten hebben momenteel een rol voor het voorkomen, stoppen en behandelen van kindermishandeling (Rijksoverheid, z.d.b).

2.3.2 Jeugdbescherming Noord (Mesoniveau)

In verband met de tijdsdruk hebben wij drie jeugdbeschermers individueel kunnen bevragen, over hun ervaringen qua het bespreekbaar maken van kindermishandeling met de jeugdige. Wij hebben de jeugdbeschermers bevraagd over hun werkwijze, richtlijnen en of zij hierin wat missen. Doordat wij niet in gesprek konden met de hoeveelheid jeugdbeschermers waarop wij hadden gehoopt, hebben wij de enquête verstuurd naar alle jeugdbeschermers binnen Noord-Nederland. Wij hebben een enquête verstuurd met gerichte vragen ten aanzien van onze doelstelling en ontwerpeisen voor ons product. Om in een korte tijd zoveel mogelijk jeugdbeschermers te bereiken en onze kans te verhogen op meer data. Zo kregen wij zicht op informatie die wij niet konden waarnemen binnen JB Noord (van der Donk en van Lanen, 2019).

Wij hebben 23 jeugdbeschermers bereikt met onze enquête. Wij hebben ondervonden dat een deel van de jeugdbeschermers zich herkennen in de handelingsverlegenheid om kindermishandeling bespreekbaar te maken met de jeugdige (bijlage 3, vraag 5). Een

meerderheid geeft aan hier extra ondersteuning bij te kunnen gebruiken in de vorm van een fysieke tool. Het blijkt vanuit de enquête (bijlage 3, vraag 9) en het interview met de praktijkbegeleider (bijlage 2.1) dat hulpverleners het ook lastig vinden om kindermishandeling bespreekbaar te maken met de jeugdige. Er is hierdoor belang bij een product wat jeugdbeschermers en hulpverleners hierin kan ondersteunen.

Uit de enquête blijkt dat niet elke jeugdbeschermers op de hoogte is van de richtlijnen voor het bespreekbaar maken van kindermishandeling binnen JB Noord (bijlage 3, vraag 6). Naast het aantal aangegeven richtlijnen beschrijven een aantal jeugdbeschermers dat zij de gesprekken aanvliegen vanuit eigen ervaring en kennis. Verder blijkt dat er vraag is naar meer tools om kindermishandeling bespreekbaar te maken. De meerderheid heeft behoefte aan een fysieke tool/product. Er bleek tevens een gemis te zijn in aanscherping op herkenning en bewustwording van signalen van kindermishandeling. Hiermee wordt bedoeld dat kindermishandeling eerder herkend moet worden en door de gesprekken erkend moet worden (bijlage 3).

2.3.3 De doelgroep (Microniveau)

Veel van de jongeren die te maken hebben gehad met kindermishandeling vinden het ontzettend moeilijk om uit zichzelf te praten over de mishandeling. Zo ook Ted Kloosterboer, de directrice van Stichting Praat. Zij had zelf de pijn heel diep weggestopt en begon pas met praten op haar 27e (NOS, november 2022). Ted Kloosterboer schrijft dat het praten over kindermishandeling door volwassenen erg belangrijk is. Dit omdat veel kinderen er liever over zwijgen of zelfs helemaal willen ontkennen dat kindermishandeling bestaat (Praat over kindermishandeling z.d.).

Ook Annemiek Verbeek (2015) schrijft als ervaringsdeskundige dat zij signalen verborg uit angst om nog meer problemen te krijgen, maar ook uit schaamte en loyaliteit. Zij kwam met een blauw oog aan op school, maar loog hierover wanneer de juf ernaar vroeg. Hieruit blijkt dat er veel redenen zijn waarom kinderen zelf niet over de mishandeling praten, maar achteraf wel het gesprek nodig hadden. Bij Annemiek is het goed afgelopen, maar veel andere kinderen komen er slechter uit.

Het geheimhouden van kindermishandeling kan zelfs schadelijk zijn voor de ontwikkeling van het kind. Het lang rondlopen met een geheim kan zorgen voor depressieve gevoelens, eenzaamheid en fysieke klachten. Daarnaast geeft het cognitieve en sociaal-emotionele schade, de combinatie van mishandeling en geheimhouding veranderen de kerncognities van een kind. Hierdoor zullen kinderen sneller denken dat iemand het in sociaal opzicht slecht met ze voor heeft. Er moet benadrukt worden hoe belangrijk het is om het kind toch te laten praten en dat dit een reinigende werking kan hebben op de emotiehuishouding. “Vaak vinden kinderen het fijn dat ze het gedeeld hebben. Iets dat je zolang met je meedraagt, wordt in gedachten steeds groter” (Wiesman, 2019).

Doelstelling

Aan de hand van ons onderzoek binnen de drie niveaus zijn wij tot de volgende doelstelling gekomen: ‘Het bieden van handvaten aan jeugdbeschermers binnen Jeugdbescherming Noord om kindermishandeling bespreekbaar te maken met jongeren tussen de 12 en 18 jaar.’

Hoofdstuk 3: Deelonderzoek- en ontwerpfase

3.1 Deelonderzoek

In paragraaf 3.1 worden de verkregen ontwerpeisen vanuit interviews, enquêtes, documentaires, geschreven verhalen en literatuur beschreven.

3.1.1 Deelonderzoek: Interviews professionals

Om meer inzicht te krijgen in het bespreekbaar maken van kindermishandeling door professionals, welke methodes en richtlijnen hiervoor worden gebruikt en waar nog verbeteringen liggen, hebben wij verschillende professionals geïnterviewd. Daarnaast hebben wij de interviews gebruikt om ontwerpeisen te verzamelen.

Hiervoor zijn de volgende professionals geïnterviewd: Gedragswetenschapper C. van JB Noord, Praktijkbegeleider M. van JB Noord, Kwaliteit en beleid medewerker I. van JB Noord, Zedenpolitieagent J., Veilig Thuis Drenthe medewerker B., en Veilig Thuis Groningen medewerkers N. en D. We hebben met professionals van de politie en Veilig Thuis gesproken, omdat zij ook met kindermishandeling in aanraking komen en daarbij samenwerken met Jeugdbescherming Noord. Daarnaast waren wij benieuwd of andere organisaties tegen hetzelfde vraagstuk aanlopen en welke tools zij inzetten om kindermishandeling bespreekbaar te maken. De uitgewerkte interviews zijn terug te vinden in bijlage 2.

Wij hebben ervoor gekozen om half gestructureerde interviews af te nemen. Van tevoren hebben wij topics en een aantal vragen opgesteld. Wij hebben onze interviews bewust een richtlijn gegeven, zodat we aan verschillende professionals dezelfde vragen konden stellen. Hierdoor kregen we zicht op meerdere perspectieven en visies op het vraagstuk. Aan de andere kant wilden we ruimte over laten om te kunnen doorvragen, af te wijken van opgestelde vragen en topics en om de geïnterviewde ruimte te bieden voor eigen inbreng. Hierdoor kregen we nieuwe informatie waar we niet naar hadden gevraagd, maar wat wel relevant was voor ons onderzoek. Om optimaal te kunnen luisteren zonder mee te hoeven typen hebben wij gekozen om de interviews (met toestemming) op te nemen. Zo hebben we de kans op storing tijdens het gesprek geminimaliseerd. Daarnaast zou de professional zich ongehoord kunnen voelen, wanneer wij vragen of ze het antwoord willen herhalen (Van der Donk en van Lanen, 2015).

Operationeel specialist van de zedenpolitie Noord Nederland J. richt zich op de zaken waarin kindermishandeling en misbruik voorkomen. Aangezien de zedenpolitie ook 1 op 1 gesprekken voert met de jeugdigen zelf over kindermishandeling, hebben wij ervoor gekozen een interview af te leggen, over hun aanpak om kindermishandeling bespreekbaar te maken. Hieruit kwam vooral naar voren om als professional een transparante, open en neutrale houding te hebben. J. geeft aan dat deze houding belangrijk is om niet in te gaan vullen voor het kind of de jeugdige, maar om neutraal te blijven. Op deze manier krijgt het kind de ruimte om zijn verhaal naar waarheid te vertellen (bijlage 2.5).

Twee kind hulpverleners van Veilig Thuis Groningen (bijlage 2.4) leggen ook nadrukkelijk uit dat transparantie een kernpunt van hun werk is. Zij leggen altijd uit aan het gezin wat zij gaan doen en wanneer zij informatie doorspelen aan derden. Hierbij adviseren de kind

hulpverleners dat er meer aandacht moet zijn voor trainingen of fysieke tools over het bespreekbaar maken van kindermishandeling.

Bij deze uitspraak sluit de Veilig Thuis Drenthe medewerker B. (bijlage 2.3) zich aan. Zij benadrukt dat houding van de professional essentieel is in een gesprek over kindermishandeling. Het is belangrijk dat de professional de jongere de ruimte geeft om open en eerlijk te zijn. En daarbij een neutrale positie in neemt.

Conclusie ontwerpeisen

De resultaten vanuit de interviews hebben geleid tot een aantal ontwerpeisen. Deze zijn vooral gericht op de houding die je als professional moet aannemen. Een transparante, open en neutrale houding is essentieel. Het product moet bijdragen aan de juiste houding om de jeugdige de ruimte te bieden om zijn of haar verhaal te kunnen vertellen.

3.1.2 Deelonderzoek: Enquêtes jeugdbeschermers

Zoals ook beschreven in paragraaf 2.3.2, hebben wij een enquête gestuurd naar alle jeugdbeschermers binnen Jeugdbescherming Noord. Wij hebben van 23 jeugdbeschermers anoniem antwoord gekregen op een aantal vragen. Een deel van deze vragen waren gericht op de ontwerpeisen voor het product of advies. We hebben hierbij gekozen om de open vraag te stellen: 'wat ontbreekt er nog binnen de richtlijnen of tools om kindermishandeling bespreekbaar te maken?' Daarnaast hebben wij via een gesloten vraag de jeugdbeschermers laten stemmen op bepaalde ideeën voor het product of advies. Hierbij was er de mogelijkheid om ook zelf input te geven voor een idee, via 'anders'.

Vanuit de enquêtes komt duidelijk naar voren dat er behoefte is aan een fysieke tool, dat ondersteuning kan bieden bij het bespreekbaar maken van kindermishandeling. De jeugdbeschermers hebben baat bij een product of advies dat fysiek mee te nemen is naar een gesprek. Het product moet de jeugdige aanspreken en aansluiten bij de leeftijd en het niveau van de doelgroep (bijlage 3, vraag 7). Tot slot komt er als ontwerpeis naar voren, dat het product ook bruikbaar is voor hulpverleners (bijlage 3, vraag 11).

Conclusie ontwerpeisen

Een ontwerpeis vanuit de jeugdbeschermers is dat ze willen dat het product tastbaar en mee neembaar is. Daarbij maken wij op uit de enquête dat het product of advies moet bijdragen aan herkenning en erkenning binnen de gesprekken met de jeugdige. De laatste ontwerpeis houdt in dat het product ook hulpverleners kan ondersteunen.

3.1.3 Deelonderzoek: Documentaires en geschreven verhalen (de cliënten)

Vanwege privacy was het niet mogelijk voor ons om met de cliënten van Jeugdbescherming Noord zelf in gesprek te gaan over de ontwerpeisen voor ons product. Desondanks wilden wij ons wel verdiepen in het perspectief van de cliënten. Dit hebben wij gedaan aan de hand van documentaires en geschreven verhalen. Wij hebben ontwerpeisen kunnen opstellen door te kijken wat de ervaringsdeskundigen gemist hebben vanuit de hulpverlening.

In de documentaire "Getekend" zijn vijf deelnemers die hun levensverhaal willen delen waarin zij openlijk hun ervaring met kindermishandeling vertellen. Sabrina gaf in de documentaire nadrukkelijk aan dat hun noodsignalen er wel waren, maar dat niemand die had opgepikt. Zij was heel erg moe, depressief, gespannen en het leven interesseerde haar

niet. Sabrina geeft aan dat docenten en professionals een rol konden spelen in het herkennen van haar signalen, omdat de lichaams- en noodsignalen er overduidelijk waren (van Hoogdalem, 2020). Hieruit zou je de ontwerpeis kunnen halen dat de signalen beter herkend moeten worden.

In 30 ervaringsverhalen over kindermishandeling #lerenvanelkaar, vertelt Ankie die ervaringsdeskundige is over haar verhaal. Zij had een gebroken gezin en is op jonge leeftijd seksueel misbruikt door de kapelaan van haar kerk. Ankie gaf aan dat er weleens gevraagd werd hoe het met haar ging, maar haar situatie had beter opgemerkt moeten worden. Zij geeft aan dat vooral qua signaleren en ingrijpen veel leed voorkomen had kunnen worden. “We moeten meer zorg hebben voor elkaars kinderen en ons realiseren wat er met kinderen kan gebeuren.” (Snijder et al., 2020).

Conclusie ontwerpeisen

De documentaires en ervaringsverhalen geven ons een beeld vanuit het perspectief van de cliënt. Hieruit komt duidelijk naar voren dat vooral de signalen van kindermishandeling niet voldoende in kaart worden gebracht. Ook het niet kunnen of durven bespreken van kindermishandeling komt duidelijk naar voren. Het kan een ontwerpeis zijn dat ons product bijdraagt aan het signaleren en in kaart brengen van kindermishandeling.

3.1.4 Deelonderzoek: Oefeningen Augeo

Wij hebben literatuur onderzocht dat van belang is voor onze ontwerpeisen. Wij hebben gekeken naar literatuur waarin tips of richtlijnen zijn beschreven, om een gesprek over kindermishandeling aan te gaan. Wij vinden het belangrijk dat ons product voldoet aan deze richtlijnen en op literatuur gebaseerd is.

Op de website van Augeo zijn een aantal oefeningen te vinden hoe je het beste een gesprek over kindermishandeling met het kind aan kan gaan. Bij de oefening ‘Wat wil het kind zelf?’ van Augeo (z.d., a), wordt vooral de nadruk gelegd op input vragen van het kind. Dit kan door vragen te stellen als: ‘Hoe vind je de situatie zelf?’ en ‘Hoe denk jij dat de thuissituatie beter kan gaan?’. Belangrijk hierbij is dat het kind wel input mag geven, maar niet de verantwoordelijkheid gaat dragen.

Bij de oefening ‘Praten met het kind’ van Augeo (z.d., b), worden vooral de tips gegeven over welke onderwerpen je het beste met het kind kan bespreken. Eerlijkheid en transparantie komen hierbij meteen naar voren. Het is belangrijk dat de jeugdige weet waarom je het gesprek houdt, wat je met de informatie gaat doen en hoe het proces verder gaat lopen. Er wordt aangeraden om de jeugdige vervolgens te vragen hoe het zich voelt na deze uitleg en wat hij of zij van de benoemde stappen vindt. Ten slotte wordt er aangeraden om onderwerp schuld bespreekbaar te maken. Leg het kind uit dat de jeugdige geen schuld heeft aan de situatie en dat een kind veilig hoort op te groeien.

Ten slotte wordt er bij de oefening ‘Het kind vertelt’ van Augeo (z.d., c), vooral ingegaan op gespreksvaardigheden tijdens een gesprek over kindermishandeling. Let als hulpverlener bijvoorbeeld op je lichaamstaal, neem een open houding aan, luister aandachtig, wees geduldig, neem de tijd, gebruik de taal van het kind en laat je niet afleiden. Tevens is het belangrijk om de jeugdige de ruimte te geven om zijn verhaal te doen. Geef dus niet te snel een oplossing, trek geen conclusies en vraag niet te snel allerlei details uit. Ten slotte is het altijd aan te raden om het kind te complimenteren voor het delen van zijn verhaal.

Conclusie ontwerpeisen

Vanuit bovenstaande drie oefeningen komen een aantal vlakken naar voren die belangrijk zijn tijdens het bespreekbaar maken van kindermishandeling. Namelijk: het kind laten participeren, schuld bespreken en ten slotte de houding en gespreksvaardigheden van de professional. Het is belangrijk dat ons product op deze vlakken aansluit en deze drie elementen worden meegenomen tijdens het ontwerpen.

3.1.5 Bestaande oplossingsmogelijkheden

Aan de hand van de afgenomen interviews zijn wij ons gaan verdiepen in de al bestaande oplossingsmogelijkheden voor professionals, om kindermishandeling bespreekbaar te maken.

Vanuit het interview met B. van Veilig huis Drenthe (bijlage 2.3) kregen wij te horen over gesprekskaarten die de professional kan ondersteunen in het gesprek over kindermishandeling. Op deze kaarten staan vragen geschreven zoals: 'Wie ben ik?', 'Wie ben jij?' en 'Waarom ben ik hier?'. De professional legt deze kaarten op tafel zodat het kind zelf de vraag kan kiezen waar hij of zij een antwoord op wil. Op die manier laat je het kind al participeren in het proces. Daarnaast zijn het ijsbrekers om eerst informatief het gesprek te starten en vervolgens door te gaan op het welzijn en de gevoelswereld van de cliënt. Deze tool werkt volgens B. fijn om kindermishandeling bespreekbaar te maken. Daarbij ondersteunt het de professional om een lastig onderwerp aan te kaarten en het gesprek te starten. Foto's van deze kaarten zijn opgenomen in bijlage 4.2.

Tijdens het interview met Veilig Thuis Groningen (bijlage 2.4) kregen wij vanuit de kind hulpverleners N. en D. een voorbeeld veiligheidsplan (bijlage 4.1). Dit is een plan dat ze samen met de jeugdige invullen om het netwerk in kaart te krijgen, om te kijken hoe het kind zich voelde in de situatie met geweld, hoe het kind zich momenteel voelt, hoe veilig het kind zich voelt, welke afspraken er gemaakt zijn tussen ouders en welke afspraken het kind heeft gemaakt. Ook bij dit plan komt het participeren van het kind sterk naar voren, de jeugdige heeft inspraak, wordt betrokken en krijgt de ruimte om zelf afspraken te maken met ouders. De kind hulpverleners waken vervolgens dat deze afspraken worden nageleefd en de belangen van het kind voorop staan.

3.2 Ontwerpfase

In paragraaf 3.2 wordt het proces van de ideevorming beschreven. Daarnaast wordt er ingegaan op de eerste en tweede evaluatie rondes voor het product.

3.2.1 Ideevorming

In paragraaf 3.1 hebben wij via interviews, enquêtes, documentaires, geschreven verhalen en literatuuronderzoek ontwerpeisen opgesteld. De belangrijkste ontwerpeisen zijn dat het product tastbaar is, bijdraagt aan participatie van de jeugdige, bijdraagt aan de houding van de professional, bijdraagt aan het signaleren en in kaart brengen van kindermishandeling, het onderwerp schuld besproken wordt en het product ook hulpverleners kan ondersteunen. Deze ontwerpeisen hebben wij overzichtelijk verwerkt via de methode Affinity mapping (bijlage 5). Door het visuele overzicht wordt het geschikter om anderen te laten participeren in het ontwerpproces (Van 't Veer et al., 2020, p.189).

Om tot een passend product te komen zijn wij in gesprek gegaan met de praktijkbegeleider, gedragswetenschapper en een jeugdbeschermer voor een brainstormsessie. Deze bijeenkomst heeft online via teams plaatsgevonden, zodat iedereen aanwezig kon zijn. Het doel was om vanuit onze ontwerpeisen tot het beste product voor Jeugdbescherming Noord te komen. Omdat kindermishandeling een breed begrip is, is het onderwerp kindermishandeling na het brainstormen gekaderd tot de vorm 'emotioneel geweld'. Er is in overleg besloten dat emotioneel geweld meer onder de aandacht moet komen, omdat dit een vorm van kindermishandeling is die minder zichtbaar is. Er zijn al veel producten gericht op fysiek geweld en amper op emotionele mishandeling, terwijl dit de meest voorkomende vorm van kindermishandeling is. Ten slotte kwam uit de sessie naar voren dat het product vooral gericht moet zijn op de verschillende vormen van emotioneel geweld, schuld, hoe nu verder en naar wie kan de jongere toe. Na de brainstormsessie is de doelstelling veranderd naar: Het bieden van handvaten aan jeugdbeschermers om emotioneel geweld bespreekbaar te maken met een jeugdige tussen de 12 en 18 jaar.

Tijdens de brainstormsessie kwam de jeugdbeschermer met de ideeën om als product een praatplaat of gesprekskaarten te ontwikkelen. Dit sluit aan op de al bestaande methodes die bij andere organisaties worden gebruikt. Hierbij is de voorkeur uitgegaan naar gesprekskaarten, omdat de jongeren dan de kaart zelf kunnen uitkiezen. Dit draagt weer bij aan de participatie en autonomie van de jeugdigen.

Vanuit deze brainstormsessie hebben wij gesprekskaarten als prototype ontwikkeld. Deze gesprekskaarten zijn onderverdeeld in vijf categorieën: emotioneel geweld, schuldgevoelens, toekomst, mensen om je heen en welzijn. Wij hebben ervoor gekozen om de kaarten een blauwe kleuren te geven, omdat de kleur blauw staat voor rust, verstand en vertrouwen (Hachani & Schwedersky, 2019). Daarbij staat het logo vermeld op elke kaart, om aan te sluiten in de stijl van de organisatie. En tot slot zijn de kaarten in het programma Word gemaakt, zodat de organisatie de kaarten kan aanpassen en bijwerken.

3.2.2 Eerste evaluatieronde

Voor de eerste evaluatieronde hebben we feedback gevraagd aan onze opdrachtgeefster en twee jeugdbeschermers van JB Noord. Wij hebben ervoor gekozen om twee jeugdbeschermers feedback te vragen, omdat zij degene zullen zijn die het product in de praktijk gaan gebruiken. Wij hebben deze feedback schriftelijk en mondeling verzameld en verwerkt om het eerste concept aan te passen. De feedback van onze opdrachtgeefster was dat er per thema uitgebreider beschreven kan worden waar de vragen over gaan en er mogen tips in voor komen die bedoeld zijn op de houding en gespreksvaardigheden van de jeugdbeschermer. Tenslotte gaf zij aan dat onze doelgroep duidelijk was beschreven, wij alle belangrijke onderwerpen omvatten en dat er niks miste in de vormgeving.

De feedback van de jeugdbeschermers is vooral gericht op hoe wij bepaalde vragen hebben opgesteld. Onze vraagstelling kan meer open opgesteld worden en suggestieve vragen kunnen voorkomen worden. Verder werden voorbeeld (door)vragen opgenoemd en werd er een andere naam voor een thema voorgesteld. De jeugdbeschermers vinden het een mooi product, omdat het tastbaar is en het gesprek laagdrempeliger kan maken.

Vervolgens hebben wij, na het aanpassen van het eerste concept, het product nogmaals voorgelegd aan onze opdrachtgeefster om te kijken of de feedback op deze manier

voldoende is toegepast, dit was het geval. De feedback is uitgeschreven en in bijlage 6 opgenomen.

3.2.3 Tweede evaluatieronde

Voor de tweede evaluatie ronde hebben wij feedback gevraagd aan S., die werkzaam is op de Hanzehogeschool als lector Integrale Aanpak Kindermishandeling. Vanwege haar vakgebied beschikt S. kennis over al bestaande en recente methodes en richtlijnen. Door haar kennis, visie en gerichte feedback toe te passen hebben wij het product kunnen verfijnen. In de feedback van S. kwam naar voren dat we iets kunnen toevoegen over de doelgroep 'pubers', een aantal vragen specifiekere kunnen, het doel van het doorvragen meer kan worden toegelicht en dat er wat spelfoutjes in zitten. Verder geeft S. aan dat het iets moois wordt en JB Noord er vast wat aan heeft. De volledige feedback is opgenomen in bijlage 6.

Hoofdstuk 4 Aanbevelingen

In hoofdstuk 4 worden er een aantal punten aanbevolen om ervoor te zorgen dat de gesprekskaarten binnen Jeugdbescherming Noord optimaal worden gebruikt en langdurig ingezet worden.

4.1 Proefimplementatie

Om te verkennen waar de belangrijkste problemen zitten om de gesprekskaarten te implementeren binnen JB Noord, hebben wij de methode 'Sabotagesessie' aangehouden. Deze methode houdt in dat er op een ludieke wijze de mogelijke weerstand van mensen tegen innovatie wordt verkend. Het nodigt mensen uit om op een creatieve manier het innovatieve project tegen te werken (Van 't Veer et al., 2020, p.264). Wij hebben hiervoor verschillende medewerkers van JB Noord geselecteerd en aan hen gevraagd op welke manier zij denken dit product gesaboteerd zou kunnen worden. Hierbij hebben we de deelnemers gevraagd wat er mis zou kunnen gaan en waar rekening mee moet worden gehouden bij het implementeren van de gesprekskaarten. Hieruit kwam als belangrijkste punt naar voren dat er een aanspreekpunt moet zijn voor vragen over het product. Ook werd er aangegeven dat de jeugdbeschermers geïntroduceerd moeten worden aan het product.

De gesprekskaarten konden in de praktijk nog niet getest worden in verband met de hoge werkdruk bij JB Noord. Jeugdbescherming Noord wil daarom de beoordeling van school afwachten en vervolgens het product implementeren. Het wordt JB Noord aangeraden om de gesprekskaarten te testen in de praktijk door een kleine groep jeugdbeschermers, voordat de gesprekskaarten binnen de organisatie definitief worden ingezet. Onze opdrachtgeefster is na overleg als aanspreekpunt aangewezen, zij houdt de verantwoordelijkheid over het inzetten van de kaarten en bij haar kunnen medewerkers terecht voor vragen.

Het is belangrijk dat de jeugdbeschermers mondeling feedback vragen aan de jongeren die de vragen moesten beantwoorden van de gesprekskaarten. Zo wordt het perspectief en de mening van de jongeren ook meegenomen binnen de evaluatie.

Daarbij wordt aangeraden dat er na een maand de gesprekskaarten worden geëvalueerd met dezelfde groep jeugdbeschermers, die de kaarten hebben getest en dat de feedback van de desbetreffende jongeren hierin wordt meegenomen. Binnen het evaluatiemoment kunnen de jeugdbeschermers ontwikkelpunten en sterke punten over de gesprekskaarten bespreken. Diegene die het aanspreekpunt is moet hierbij aanwezig zijn en kan de aandachtspunten bijhouden. Zo blijft het aanspreekpunt op de hoogte van de ervaringen die de jeugdbeschermers hebben met de gesprekskaarten en kan het gehele implementatie proces monitoren.

4.2 Inzetten van de gesprekskaarten

Wanneer het blijkt dat de gesprekskaarten verder ontwikkeld moeten worden, is het belangrijk om bij het thema 'Emotioneel geweld' te blijven. Het is dan noodzakelijk om de ontwerpeisen voor deze doelgroep hierin mee te nemen. Hierdoor blijf je rekening houden met de eisen, de aansluiting en inzetbaarheid bij de doelgroep. Er is aan gedacht om het product aanpasbaar te maken in Word. Het is mogelijk om verdere ontwikkelingen of aanpassingen te maken aan de gesprekskaarten.

Wij hebben samen met onze opdrachtgeefster besloten dat zij binnen de teamvergadering ons product gaat introduceren en dat zij de verantwoordelijkheid voor het product zal dragen met de afdeling kwaliteit binnen JB Noord.

Tijdens de introductie wordt duidelijk gemaakt aan de jeugdbeschermers wie het aanspreekpunt is voor het gebruik van de gesprekskaarten. Zo is het duidelijk voor alle jeugdbeschermers wie de verantwoordelijkheid houdt over het inzetten van de kaarten en waar zij terecht kunnen voor verdere vragen. Wij raden aan om een training te geven over het gebruik van de gesprekskaarten als dit nog niet voldoende duidelijk is na de introductie tijdens de vergadering. Een training kan de onderdelen en uitgangspunten van de interventie introduceren en kan een veilige trainingsomgeving bieden waarbij geoefend kan worden met nodige vaardigheden en feedback geven (De Groot & Van der Zwet, 2018).

4.3 Bredere implementatie

De gesprekskaarten sluiten aan op voorgaande hulpverlening zoals Veilig Thuis, aangezien daar ook regelmatig met gesprekskaarten wordt gewerkt. Ook kunnen de gesprekskaarten doorgetrokken worden naar vervolg hulpverlening, zoals beschermd wonen, Elker, Accare en binnen wijkteams. Wij adviseren Jeugdbescherming Noord om dan een goede samenwerking aan te gaan met deze organisaties en hen uitleg te geven over de gesprekskaarten. De gesprekskaarten kunnen algemeen gebruikt worden binnen andere organisaties die te maken hebben met de doelgroep: jeugdige van 12 tot en met 18 jaar, die te maken krijgen met emotioneel geweld.

Tot slot zijn de gesprekskaarten aanpasbaar en kunnen breder uitgewerkt worden voor een andere doelgroep zoals cliënten die te maken krijgen met een andere vorm van kindermishandeling of met een andere leeftijd. De gesprekskaarten voor emotioneel geweld kunnen dan als format functioneren.

4.4 Overige aanbevelingen

Wij hebben het vraagstuk over de kwetsbaarheid van de professional en de werkcultuur binnen JB Noord pas later in ons onderzoek gesignaleerd, vandaar dat wij dit hebben meegenomen in de aanbeveling. Dit beaamt onze opdrachtgeefster ook. Vanuit de gesprekken blijkt dat jeugdbeschermers zwaarbeladen casussen meemaken, een hoge caseload hebben en een grote tijdsdruk ervaren. Zo horen wij in een gesprek dat de meeste jeugdbeschermers zelf veel hebben meegemaakt (bijlage 2.8). Dit maakt dat jeugdbeschermers een bepaalde hardheid over zich heen hebben. Hierdoor zullen zij sneller vallen, opstaan en weer doorgaan, ondanks dat hun werk heel heftig kan zijn. Ook vanuit de interviews signaleren wij dat door de hoge werkdruk, er een werkcultuur heerst waarin weinig ruimte is voor professionele kwetsbaarheid. Dit maakt dat jeugdbeschermers minder snel hun handelingsverlegenheid uitspreken. Qua kindermishandeling bespreekbaar maken zien wij dit ook terug.

Wij willen JB Noord dan ook adviseren om verder onderzoek te verrichten naar de werkcultuur binnen de organisatie. Wij bevelen aan om de ruimte voor kwetsbaarheid van professionals te onderzoeken en mogelijk te vergroten.

Bronnenlijst

Academie praat met kinderen (2016, 10 oktober). *Als een kind zich schuldig voelt*. Geraadpleegd op 19 mei 2023 van, <https://academiepratenmetkinderen.nl/tips/als-kind-zich-schuldig-voelt/>

Annemiek Verbeek (2015, 16 november). *Niemand greep ooit in' – een ervaringsverhaal over kindermishandeling*. Geraadpleegd op 23 februari 2023 van, <https://kroost.org/ervaringsverhaal/niemand-greep-ooit-in-een-ervaringsverhaal-over-kindermishandeling/>

Augeo Foundation (z.d.a). *Oefening: wat wil het kind?* Geraadpleegd op 29 maart 2023 van, <https://www.augeo.nl/nl-nl/kindcentraal/oefening-wat-wil-een-kind-zelf/>

Augeo Foundation (z.d.b). *Oefening: praten met het kind?* Geraadpleegd op 29 maart 2023 van, <https://www.augeo.nl/nl-nl/kindcentraal/oefening-praten-met-een-kind/>

Augeo Foundation (z.d.c). *Oefening: Het kind verteld?* Geraadpleegd op 29 maart 2023 van, <https://www.augeo.nl/nl-nl/kindcentraal/oefening-een-kind-vertelt/>

Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk. (2021). *Beroepscode voor professionals in sociaal werk*. Geraadpleegd op 15 maart 2023 van, <https://www.bpsw.nl/app/uploads/BPSW-Beroepscode-2021.pdf>

De Groot, N., Van der Zwet, R. (2018) *Toolkit implementatie*. Geraadpleegd op 30 maart 2023 van, <https://www.movisie.nl/publicatie/toolkit-implementatie/>

De Jong, P., Berg, I. K. (2015). *De kracht van oplossingen. Handboek oplossingsgericht werken*. Amsterdam: Pearson Benelux.

Geurts, E., Hokwerda, Y., & Hoefnagels, C. (2018). *Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling*. Geraadpleegd op 20 februari 2023 van, https://www.augeo.nl/-/media/Files/Handreiking_Participatie-van-kinderen-in-de-Meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling_2018.ashx

Hachani, C., & Schwedersky, S. (2019, 2 september). *Kleurenpsychologie in de praktijk*. Geraadpleegd op 17 mei 2023 van, <https://www.kennisdomein.nl/marketing/kleurenpsychologie-in-de-praktijk/#blauw>

Jeugdbescherming Noord (z.d.). *Jeugdbescherming*. Geraadpleegd op 20 februari 2023 van, <https://jeugdbeschermingnoord.nl/ons-werk/jeugdbescherming>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (z.d.a). *Gecertificeerde instelling jeugdbescherming*. Geraadpleegd op 1 mei 2023 van, <https://www.regelhulp.nl/onderwerpen/gecertificeerde-instelling>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (z.d.b). *Kindermishandeling*.

Geraadpleegd op 19 februari 2023 van,
<https://www.huiselijkgeweld.nl/dossiers/kindermishandeling>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2022). *Week tegen kindermishandeling van start*. Geraadpleegd op 23 februari 2023 van,
<https://www.huiselijkgeweld.nl/dossiers/kindermishandeling/nieuws/2022/11/14/week-tegen-kindermishandeling-2022>

Movisie (2018, 20 december). *De late gevolgen van emotionele mishandeling en verwaarlozing*. Geraadpleegd op 2 mei van, <https://www.movisie.nl/artikel/late-gevolgen-emotionele-mishandeling-verwaarlozing>

Movisie (2017, 13 februari). *Versterken van het sociale netwerk*. Geraadpleegd op 19 april 2023 van, <https://www.movisie.nl/praktijkvoorbeeld/versterken-sociale-netwerk>

NOS (2022, 21 november). *'We moeten kindermishandeling bespreekbaar maken'*. Geraadpleegd op 23 februari 2023 van, <https://nos.nl/regio/groningen/artikel/329395-we-moeten-kindermishandeling-bespreekbaar-maken>

Praat over kindermishandeling (z.d.). *Over praat*. Geraadpleegd op 23 februari 2023 van, <https://www.praatoverkindermishandeling.nl/over-praat/>

Raad voor de kinderbescherming (z.d.a). *Maakt u zich zorgen over een kind?* Geraadpleegd op 1 mei 2023 van, <https://www.kinderbescherming.nl/voor-kind-en-ouder/problemen-thuis/maakt-u-zich-zorgen-over-een-kind>

Raad voor de kinderbescherming (z.d.b). *Welke maatregelen voor kinderbescherming zijn er?* Geraadpleegd op 1 mei 2023 van, <https://www.kinderbescherming.nl/voor-kind-en-ouder/problemen-thuis/welke-maatregelen-van-kinderbescherming-zijn-er>

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming (2023, 2 januari). *Hoe vaak komt kindermishandeling voor?* Geraadpleegd op 19 februari 2023 van,
[https://richtlijnenjeugdhulp.nl/kindermishandeling/waar-gaat-deze-richtlijn-over/hoe-vaak-komt-kindermishandeling-voor/#:~:text=De%20jaarprevalentie%20van%20kindermishandeling%20\(in,is%20rond%20de%203%20procent](https://richtlijnenjeugdhulp.nl/kindermishandeling/waar-gaat-deze-richtlijn-over/hoe-vaak-komt-kindermishandeling-voor/#:~:text=De%20jaarprevalentie%20van%20kindermishandeling%20(in,is%20rond%20de%203%20procent)

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming (z.d.). *Eigen mogelijkheden van het gezin verkennen en het sociale netwerk mobiliseren*. Geraadpleegd op 19 april 2023 van,
<https://richtlijnenjeugdhulp.nl/samen-beslissen-over-passende-hulp/doelen-opstellen-en-beslissen-over-hulp/eigen-mogelijkheden-van-het-gezin-verkennen-en-het-sociale-netwerk-mobiliseren/>

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. (2020, december 15). *Stap 3: Praat met ouder(s) en jeugdigen*. Geraadpleegd op 10 mei 2023 van,
<https://richtlijnenjeugdhulp.nl/kindermishandeling/als-je-je-zorgen-maakt/stap-3-praat-met-ouders-en-jeugdigen/>

Rijksoverheid (z.d.a). *Decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten*. Geraadpleegd op 1 mei 2023 van, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/decentralisatie-van-overheidstaken-naar-gemeenten#:~:text=Gemeenten%20zijn%20sinds%202015%20verantwoordelijk,Dit%20heet%20ook%20wel%20decentralisatie>

Rijksoverheid (z.d.b). *Aanpak van kindermishandeling*. Geraadpleegd op 1 mei 2023 van, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kindermishandeling/aanpak-kindermishandeling>

Rijksoverheid (z.d.,c). *Wat is kindermishandeling*. Geraadpleegd op 17 mei 2023 van, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kindermishandeling/wat-kindermishandeling-is>

Snijder, M., van Veldhuizen, K., Witte, E., Prakken, J., Drost, M. (2020). 30 *ervaringsverhalen over kindermishandeling #leervanelkaar*. Geraadpleegd op 29 maart 2023 van, <https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-05/Bundeling-30-verhalen-Week-tegen-Kindermishandeling-%28mobiel%29.pdf>

Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2019). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (3de editie). Coutinho.

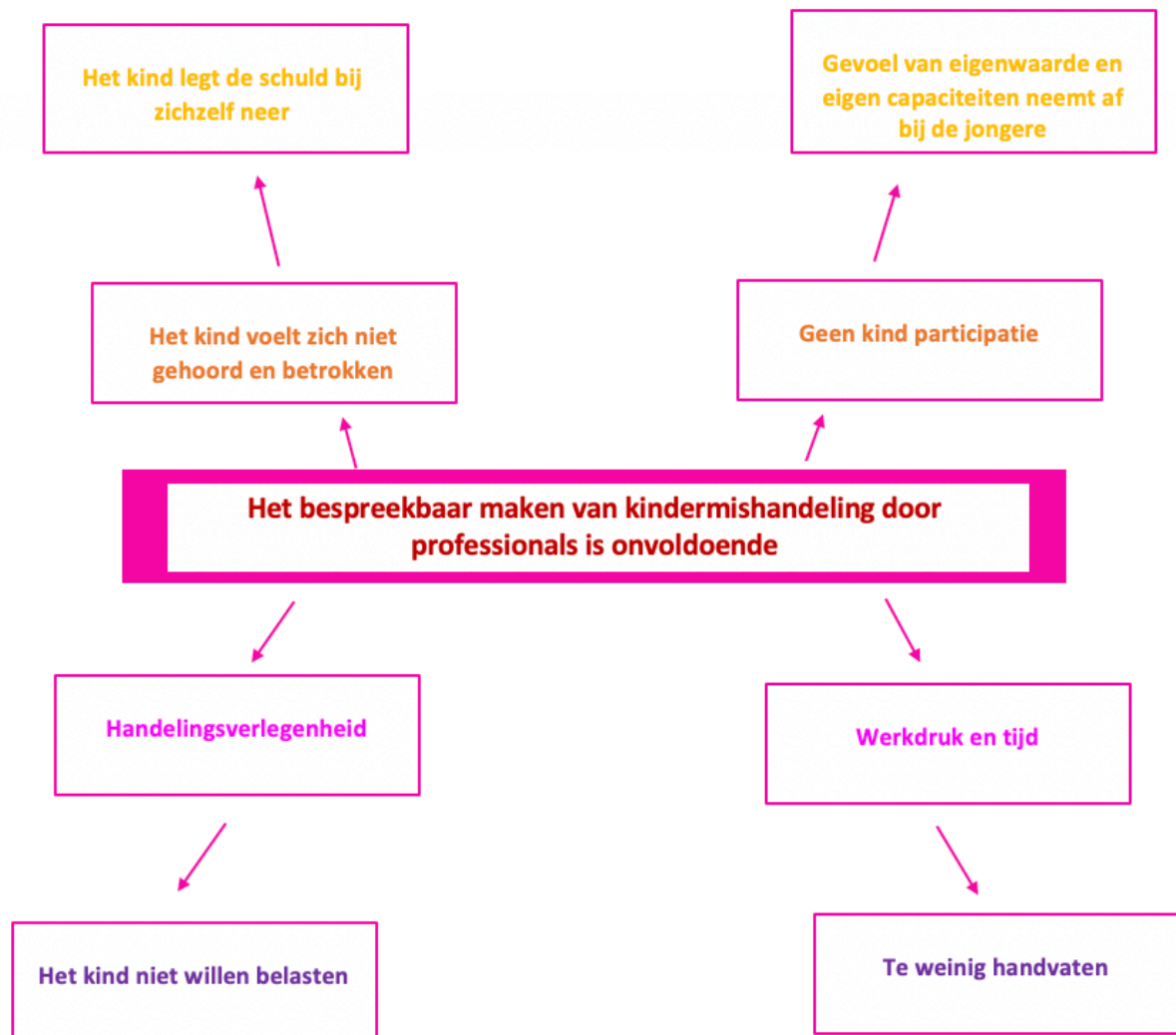
Van Hoogdalem, H. (Presentator) (2020, 25 november). *Sabrina*. (Seizoen 1, Aflevering 3) [Aflevering TV-programma]. Getekend- sporen van kindermishandeling. NPOstart.

Van 't Veer, J., Wouters, E., Veeger, M., & Van der Lugt, R. (2020). *Ontwerpen voor zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho.

Wiesman, A. (2019 oktober). *Waarom kinderen geheimen hebben*. In Augeo magazine, editie 15. *Geheimen doorbreken*. Geraadpleegd op 23 februari 2023 van, <https://www.augeomagazine.nl/geheimen-augeo-magazine-15/achtergrond-waarom-kinderen-geheimen-hebben>

Bijlagen

Bijlage 1: De probleemboom



Legenda:

Verdere gevolgen
Directe gevolgen
Centraal Probleem
Directe Oorzaken
Onderliggende oorzaken

Bijlage 2: Uitwerking interviews

2.1 Half-gestructureerd interview gedragswetenschapper C. en praktijkbegeleider M.

Geïnterviewde:	Jeugdbescherming Noord: Gedragswetenschapper en praktijkbegeleider
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	22-03-2023
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Verkennen en ontdekken van de organisatie en de probleemanalyse, ontwerpeisen bepalen
Vragen	Antwoorden
Wat is uw functie binnen JB Noord en wat houdt dit in?	Praktijkbegeleider: Hoe ga je de casus aanvliegen. Hierbij denkend aan richtlijnen, protocollen en kernbeslissingen nemen samen met de gedragswetenschapper. Is er sprake van onveiligheid en moet er een veiligheidsplan komen. Afstemmen samen, wie doet wat en wanneer. Zien we verschillen in de casus. Daarnaast geef ik trainingen intern. Denk hierbij aan een voogdij training en training vroeg signalering voorkomen seksueel misbruik. Daarnaast houd ik bij wat actueel is, door bijvoorbeeld congressen. Gedragswetenschapper: in mijn functie ondersteun ik jeugdbeschermers, kijkend naar wat is de keuze die je maakt voor een gezin. We krijgen opdracht vanuit de rechter. Vervolgens gaan we kijken wat er anders kan binnen het gezin: hoe gaan ze communiceren, hoe stoppen ze met ruzie maken, gaat het kind dit weekend naar vader en hoe vaak. Wij gaan dus ook over de omgangsregeling en wat hierin het beste is. Hoe kunnen ouders het zelf gaan doen, wat hebben ze nodig. Beslissingen tijdens een MDO. We verdelen de actuele onderwerpen om up to date te blijven. Zo ben ik bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het onderwerp uithuisplaatsingen.
Met welke leeftijdscategorie werkt u?	0-18 jaar, kan iets langer zijn. OTS is op het kind. Natuurlijk heb je ook te maken met het kind zelf in ons werk. Qua opdracht vanuit de rechter zien wij

	kinderen van 0 tot 18 jaar. Na de 18 houdt het op. Jeugdreclassering is anders, dit is bij de jeugdbescherming.
Vinden er 1 op 1 gesprekken tussen u als de professional en de jeugdige plaats?	Uitzonderlijk, in principe niet. Bij een klacht van een jongere schuif ik wel aan. Een aantal maanden geleden was er een meisje van 13, die was ontevreden hoe dingen gingen. Dan schuif ik aan. 1 op 1 gesprekken heb ik verder met kinderen niet. Gedragswetenschapper: ter observatie bij zorgen tussen ouder en kind. Mogelijkheden die je nog kan uitvoeren. Netwerkbijeenkomsten, soms ook handig om erbij te zitten als andere rol. Kijken wat is er nodig. Ook wanneer de samenwerking tussen ouders en jb noord moeilijk is, zit ik er als gedragswetenschapper bij. We spreken over het kind, maar minder met het kind. Hoe vaak zien jullie dan de ouders en het gezin: Praktijkbegeleider: uitzonderlijk, jeugdbeschermer helpen hulpverleners in hun werk, maar voeren dit niet rechtstreeks uit. Hierdoor hebben wij minder contact met het gezin zelf. Gedragswetenschapper: Bijna niet, niet 1 op 1, alleen wanneer nodig met de jeugdbeschermer erbij.
Hoe signaleren jullie dat kindermishandeling plaatsvindt?	In principe is er een instrument, met dit instrument gaan de jeugdbeschermers scoren hoe veilig het thuis is. Er komen risicofactoren naar boven, deze bespreken we vervolgens. Wat zie en voel jij in het gezin. Ook checken we of er veilig thuis meldingen bekend zijn. Gericht op mogelijke kindermishandeling. Wij verkrijgen 2e hands informatie. Niet zelf signaleren, maar gaan wel het gesprek aan als we iets vermoeden. Ouders zijn vaak niet bewust dat ze mishandelen. Belangrijk het gesprek erover te voeren, hoe zou het anders kunnen. Veiligheidsplan opstellen: hoe gaan we te werk als er sprake is van onveiligheid.
Vanuit de literatuur hebben wij gezien dat veel professionals het nog spannend of lastig vinden om het onderwerp kindermishandeling bespreekbaar te maken. Ziet u dit bij jullie op de werkvloer ook?	Nee, de jeugdbeschermers voelen de opdracht van de rechters. Hulpverlening heeft al van tevoren plaatsgevonden. Binnen jeugdbescherming zijn wij gericht op positioneren van onveiligheid. Jeugdbeschermers moeten vaak hulpverleners teruggeven dat ze het moeten bespreken met ouders. Ik ga als beschermer niet jouw (als hulpverlener) stuk overnemen. Jeugdbeschermers zijn geen hulpverleners, zij zetten de hulp in. Dat gesprek gaan ze eigenlijk direct aan met ouders. Wat zou er moeten gebeuren om de onveiligheid weg te nemen. Hoe gaat dit bij voogdij: nee ook dan zit vaak pleegzorg erin, dat is dan de hulpverlener die aan de slag gaat met het gezin. Wij hebben alleen contact over bijvoorbeeld de randvoorwaarden met ouders, is het nog in het belang van het kind, hoe vaak contact momenten, of als het niet goed gaat in de zorg plek. Jeugdbeschermers komen er niet regelmatig. Dit

	verschilt wel per gezin. “We komen dichtbij als het moet, maar nemen afstand als het kan.” Pubers spreken jeugdbeschermers vaker. Dan stellen we vragen als: hoe zit je erbij, hoe gaat het met je? Vaak kies je ervoor dat de pleegzorg er vaker op de bank zit, het is niet helpend om jeugdbeschermer er ook nog naast te hebben. Met name met pubers hebben de jeugdbeschermers veel whatsapp contact, vanuit daar wordt soms gebeld en van daaruit de vraag: zal ik nog even langskomen? Niet wekelijks en niet maandelijks contact. Bij crisis even 1 keer per week, en daarna weer op afstand. De vraag die je jezelf moet stellen is: wat is de meerwaarde van de voogd om daar de hele tijd te zijn. Niet door de zorg en hulpverlening heen gaan fietsen, dat is verwarrend. Soms is dit lastig want je hebt wel dezelfde verantwoordelijkheden als ouders met gezag, alleen het kind woont dan niet bij mij.
Wat maakt het dat de professionals het lastig vinden om kindermishandeling bespreekbaar te maken?	Jeugdbeschermers worden erin getraind. Iets lastigs hierin is wanneer ouders het 1 zeggen en het kind iets anders. Hierin is het belangrijk om een neutrale positie te behouden. Vanuit ouders krijgen we vaak te horen: waarom geloof je me niet, ik zou zo iets nooit doen. Dit terwijl je wel een blauwe plek ziet bij het kind. Bij pubers soms ook lastig: jeugdbeschermers zijn er niet voor de waarheid, we kijken meer naar wat kunnen we ermee doen en hoe ga je ermee om? Het bespreekbaar maken voelt soms als een conflict aangaan, en dat is in ons vak juist heel belangrijk. Positioneren gaat heel goed hier binnen JB Noord. Bij hulpverlening zit je vaak met vertrouwen en samenwerken en dan is kindermishandeling best een beladen thema. Daarnaast zit je met je eigen waarden en referentie: Je bent een professional, maar je bent ook een persoon. De 1 vindt een schopje onder de billen mishandeling en de ander niet. De beladenheid zit vaak bij de professional zelf. Wij willen jeugdbeschermers trainen om in gesprek te gaan over moeilijke onderwerpen.
Hebben jullie ook werknemers die meer op de vertrouwensband zitten en gevoelige onderwerpen bespreekt met de jeugdige?	Ja er is een verschil, de een focust zich op lager insteken, meer op de samenwerking. De ander meer maatregelen. Heeft ook met je referentiekader te maken, we hebben hiervoor richtlijnen waarbinnen we ons verhouden. Gelukkig maar, bij het ene gezin helpt het om zakelijker te zijn bij de ander werkt samenwerking meer. Bij een lastige casus werken we vaak samen, dan heb je 2 personen, de bad en de good. De een zegt de maatregelen heel duidelijk, de ander is empathisch. Bij andere zaken heb je meer geduld en rust nodig. Als jeugdbeschermer groei je hier ook in. Het is belangrijk dat je beide kanten goed kan ontwikkelen, als praktijkbegeleider stuur en coach ik hier ook op. Moet je nu

	meer laag insteken of meer positioneren. Dan gaan we daarna evalueren of het jou als persoon of het systeem iets opgeleverd heeft.
Wat zou er qua kindermishandeling besproken moeten worden met de jongeren? Welke onderwerpen zouden hierin aan bod moeten komen?	Alle vormen van kindermishandeling worden besproken. Welzijn wordt besproken en hoe vlieg je het aan. Het daadwerkelijke gesprek over kindermishandeling wordt toch wel echt meer uitgevoerd door hulpverleners. E zijn wel jeugdbeschermers die dit gesprek hebben, maar minder snel. Onderwerpen die besproken worden: Welzijn, als je mij dingen verteld waar ik iets mee moet, dan moet ik dit wel delen, verwachtingsmanagement, veiligheid creëren in de samenwerking. Wanneer ga ik wel of niet melden bijvoorbeeld. Ga ik bijvoorbeeld nog afwachten, omdat ik eigenlijk nog een volgende stap wil zetten in het gesprek met het kind. Of ga ik het al wel melden? Verschilt heel erg hoe de casus binnenkomt. Is er al een melding van kindermishandeling of komen wij er pas achter als zij bij ons zijn. Als er al een melding is dan is het 1 op 1 contact eigenlijk al geweest. Komt het bij ons pas naar boven: dan gaan we kijken wat heb jij nodig als kind en wat is er nodig als ouders. Onze rol is om het aan te stippen dat het er is. Wij zijn meer bezig met te voorkomen, i.p.v. met de jongere zitten hoe voel je je. Vaak maar 1 gesprek, daarna doorzetten naar hulpverlening. Het is niet zo dat als je een gesprek hebben met jongere en hij iets verteld, je dit maar afkapt "want dit is voor de hulpverlener". Jeugdbeschermers worden erin getraind om wel het gesprek aan te gaan, want soms als je even een gesprekje voert wordt het opeens heel erg beladen. Voorbeeld: Een meisje van 6 begon opeens te vertellen wat er bij haar gebeurde en hoe de man binnenkwam in haar slaapkamer. Dan ga ik het gesprek niet stopzetten, we gaan door, dan kijk ik meteen wat is nu passend. Bij jongere hulpverleners: je moet wel vliegreuen maken, het is best wel heftig als je net binnenkomt. Het zijn heel veel processen waar je boven moet hangen. Waar moet je prioriteiten aan verlenen. Je hebt al een hele caseload waar je verantwoordelijk over bent. Soms vliegreuen nodig om zich goed te voelen bij het werk wat ze verrichten. Ze doen vaak wel mooie dingen, maar hebben hierin coaching nodig, hoe ga ik dit aanvliegen als professional. Het gesprek aangaan is niet het ding wat lastig is, ze komen wanneer nodig wel bij collega's op de lijn van hoe moet ik het doen? Wat neem je dan mee van jezelf en hoe laat jij het thema los. Het gesprek aangaan gebeurt wel, bepaalde situaties zijn echter lastig te beoordelen. "Dit vind ik kindermishandeling", maar de ander beleeft het anders. Papierengezin is in werkelijkheid anders dan zwart op

	wit staat. Voorbeeld: er was een gezin waarbij ouders gescheiden zijn, kinderen waren op verlof naar vader, zij vertelde dat vader, dieren mishandeld. Niet meteen kindermishandeling, wel op het randje want je geeft wel op deze manier een voorbeeld aan je kinderen. Alarmbellen gaan op zo'n moment aan. Dit heb ik toen meteen met collega's besproken. Daarna kregen we de kant van vader te horen. Vader vertelde: ik heb de vogel vastgehouden, anders vliegt hij weg, de hond heb ik alleen een tik op zijn neus gegeven, dus het valt mee. Daarna geef ik de jeugdbeschermer wel mee, dat het wel in de gaten gehouden moet worden. Vaak als dieren mishandeld worden is er ook een verhoogde kans dat kinderen mishandeld worden. Als nieuwe beschermers net komen werken dan pakken zijn casussen op samen met ervaren medewerkers. Vaak neemt de ervaren beschermer het dan snel over. Dan denk ik "laat het maar even gebeuren". Ja soms kan je leren, maar soms is het te beschermend. Daarom vinden we het belangrijk dat als een nieuwe werknemer start, dat ze een eigen case krijgen, dan kan ik beter zien waar ze tegen aan lopen. In je eentje loop je sneller tegen iets aan, en je moet het dan doen. Anders zie je dat de ervaren jeugdbeschermer het overneemt.
Word hierin vooral informatief kindermishandeling besproken of ook het welzijn van de cliënt? (Aangezien er geen vertrouwensband is)	Zie hierboven
Wat missen jullie bij JB Noord qua handvaten om kindermishandeling bespreekbaar te maken?	Misschien meer bij de jonge jeugdbeschermers: weet ik niet, de nieuwe jeugdbeschermers zijn qua theorie vaak goed op de hoogte. Misschien af en toe even wat kennis opfrissen. Ik merk wel als je lang in een zaak betrokken bent, je soms een gunfactor krijgt. Dit is niet afhankelijk hoe lang je hier werkt, dit gebeurt iedereen. Op het moment dat je een drukke caseload hebt kun je dingen over het hoofd zien. je krijgt dan zogeheten blinde vlekken. Wat daarin nodig is, is af en toe opfrissen, het is belangrijk dat we dit blijven aanbieden, met de nadruk op: wees je bewust van hoe je de thema's bij langs kan gaan. Voldoende trainingen, kennis opfrissen: nu veel meer dan eerder, ook qua formatie, nu is er weer veel meer ruimte voor, iedereen krijgt daar energie van. Staff overleg, samen met kwaliteit zijn we ook aan het nadenken, wat is nu belangrijk om ons in te verdiepen. Momenteel zijn we veel meer op formatie, eerst 2, nu 6 praktijkbegeleiders in Groningen en Drenthe. Hierdoor kun je je veel meer ontwikkelen. Zo hebben we recent

	een uitleg brief voor ouders in Jip en Janneke taal ontwikkeld. Hiervoor had ik hier geen tijd voor, nu wel. We maken daar echt wel stappen in, meer ruimte door meer praktijkbegeleiders en gedragswetenschappers. Nu kunnen we het beter opfrissen, nieuwe schema's en nieuwe ontwikkelingen delen. Welke beschermer past er bij welke systeem en op welke casus. Wie heeft welke achtergrond, we maken actief gebruik van de rugzakken die we hebben. Wie kan waar het beste in doen. Dit geldt voor beschermers, gedragswetenschappers en praktijkbegeleiders. Zo heeft de een zijn lijntje bij elkaar en de ander bij pleegzorg.
Stellen jullie als jeugdbescherming noord eisen of richtlijnen aan een product die gesprekken over kindermishandeling bevorderen? Wij zitten zelf te denken aan gesprekskaarten. Werken jullie hier ook mee binnen JB Noord?	Richtlijnen jeugdhulp aanhouden, ook qua tips en tools en de meldcode natuurlijk. Vanuit beleid wordt er ook meegekeken, procesmatig meer. Richtlijnen begonnen met 10 of 11, inmiddels zijn het er 20 ongeveer. Iedereen is opgeleid in signs of safety binnen JB Noord. Verder hebben we geen vast format voor producten. Iedereen werkt vanuit de richtlijnen, we hebben geen checklist bijvoorbeeld. Ik weet niet of er specifiek iets is over kindermishandeling is. Er zijn wel richtlijnen, denk hieraan, doe dit. Hier zijn linkjes van te vinden op intranet. Wij hebben als praktijkbegeleider en gedragswetenschapper nooit de vraag gekregen "hoe kan ik het gesprek het beste aangaan." Jullie zouden wel kunnen kijken naar iets voor de jongere zelf, iets om de drempel lager te maken voor de jongeren. Het is niet de beschermer die de mishandeling op tafel legt, dit is niet de kern. Bij OTS is het al bekend, want dan is de casus gebaseerd op onveiligheid. Je gaat wel afwegen, wanneer zet je welke hulp in. Alleen op het kind of ook op ouders. Onderzoeken: welke factoren houden wat in stand, we kijken met een helikopter view naar de casus. Daarin gaan we afwegen: moeten we ons richten op verslaving, financiële problemen of bijvoorbeeld psychiatrie. Wij weten niet precies wat er speelt op de werkvloer, dit is niet een vraag die wij zo boven krijgen vanuit de beschermers. Misschien is de 'oplossing' er al, maar missen ze hoe ze erbij komen. Denk hierbij aan een stroomschema of probleem boom. Tips voor de enquête: Open vraag mis je wat. En gerichte vragen: stel wij maken een gesprekskaart gaat dit jou helpen? Zo ja ... Omdat wij het niet horen krijgen, denken wij dat het er niet is. Maar dit hoeft niet zo te zijn Net als die brief voor OTS, we wisten het, maar er was geen tijd voor dus je parkeert het. Het kan wel iets zijn dat ze het toch missen en het ze gaat helpen.

Voor wanneer in het traject is een product, zoals gesprekskaarten, nuttig? (aan het begin bij intake? Om te checken hoe het gaat later in het traject?)	Vraag dit aan de jeugdbeschermers.
Zijn er richtlijnen voor 1 op 1 gesprekken met de jeugdige over kindermishandeling?	Vermoedelijke kijk vanuit opdrachtgever: zij werkt met complexe scheidingen, kinderen willen vaak niks zeggen. Ik weet dat ik vet op mijn flikker krijg van mijn ouders. Gaat aan kaart hier dan bijvoorbeeld aan bijdragen? Je kan ook nog denken aan: Hoe geef je ouders psycho-educatie. Hoe ga je open vragen stellen, niet te ver, niet te lang door, dit weten ze als beschermers vanuit de training. Het is bij ons minder lastig omdat het al bekend is, je mag het beestje dan al bij de naam noemen. Ander idee: Training kindermishandeling in algemene zin. Is dat iets wat de jeugdbeschermer mist? Gericht op vormen van kindermishandeling, misschien missen ze iets over mishandeling in zijn algemeenheid.
Bespreken jullie ook met de jeugdige zelf dat de schuld niet bij hen ligt en dat er een andere oplossing voor conflict is dan geweld?	Ja dit doen wij ook, heel duidelijk verontschuldigen. In MDO wordt besproken dat dit structureel gedaan wordt. Het liefst heb je dat ouders dit zeggen, maar soms is dit niet haalbaar. Als ouders het niet kunnen, gaan we kijken hoe we de kinderen zelf sterker kunnen maken om het niet meer te voelen. Dit thema speelt zeker, op alle vlakken, we kijken hoe kan het kind het beste weer functioneren.
Hebben jullie tips of adviezen die wij mee kunnen nemen in ons onderzoek?	Je hebt al aardig wat meegekregen, maar ik zou echt even met Mirjam zitten. Wat is precies de behoefte, dat het speelt weten we wel, maar wat zij precies nodig hebben. Denk aan een spel, beslisboom etc. Het moet aansluiten bij de jeugdbeschermer. Het hoeft ook niet voor elke jeugdbeschermer te helpen, als het een aantal helpt is dat al heel mooi. Of misschien iets ontwerpen voor het inwerkpakketje van nieuwe collega's. Of juist als opfris iets. Tip: Bij enquête even kijken of het een nieuwe of ervaren jeugdbeschermer is. De knip tussen voogd of gezinsvoogd. Is er bij OTS of voogdij al bekend dat er sprake is van kindermishandeling, of komt dit later in het traject naar voren. Bij voogdij is het veel zwaarder omdat je gezag hebt. Ik kan me voorstellen dat het bij voogdij zwaarder is en dat dat eruit komt. Ik heb bijv. Een voogdij, is het kindermishandeling als je als ouder constant gaat verhuizen. Als je voogdij hebt dan voel je het heel anders, want dan ga jij over de keuzes. Dan is hij zwaarder om het gesprek aan te gaan dan bij OTS.

	Je praat nu met mensen van hoe het moet, niet met die het uitvoeren. Waar we tegen aan lopen, ontwikkelen we iets voor. Vooral nu richten op de jeugdbeschermers.
--	---

2.2 Half-gestructureerd interview met kwaliteit en beleid van Jeugdbescherming Noord I.

Geïnterviewde:	Jeugdbescherming Noord: Kwaliteit en beleid
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	13-03-2023
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Verkennen en ontdekken van de organisatie en de probleemanalyse
Vragen	Antwoorden
Wat is uw functie binnen JB Noord en wat houdt dit in?	Adviseur kwaliteit en beleid, de functie is zeer breed. We zijn met drie adviseurs, ook een manager kwaliteit en beleid. De GI kant: Is het toetsen waar aan alle normen voldaan moet worden. Een certificaat komt hieruit. ISO gecertificeerd. Wij zorgen voor een signalerende overkoepelende rol als het gaat om..... Je hebt een Ja plan, dit draagt bij aan onze missie en visie, daarmee hebben we met elkaar de spelregels afgesproken hoe we samen eraan gaan werken. Je stelt doelen op van de client, evalueren, bijstellen - zo'n cirkel bestaat, Plan doel, check, Allerlei normen, normenkader – allerlei normen waaraan JB Noord aan moet voldoen Beleid kant: betrokken bij het verbeteren van processen, implementeren van regels, nieuwe methodiek, nieuw formaat (nieuw PVA) risico. Functie is heel breed, op verschillende lagen, hr beleidsvoering,
Met welke leeftijdscategorie werkt u?	Heel minimaal. Op moment dat wij calamiteiten onderzoek moeten doen (jongeren op de groep geslagen, seksueel misbruik), hier gaat het om veiligheid en wij hebben ze op de groep gezet, dan doen wij onderzoek. Cliënten en ouders ook

Komt u in aanraking met de cliënten?	interviewen (niet vaak, wel voornemens om vaker te doen). Niet handig omdat de hulpverleners relatie er is. Op inhoud contact, is het een meldingswaardige zaak alleen. Alleen betrokken bij een client als er goed iets mis is.
Zijn er binnen JB noord richtlijnen voor 1 op 1 gesprekken met de jeugdige over kindermishandeling?	Methodiek Signs of Safety, tools hoe je het zou kunnen doen, structuur van mdo, kan in mdo groep bespreken (GI kant). Veilig Thuis, intensief casemanagers – Veilig thuis is echt aangenomen om dit stukje mee te nemen. Er zijn vooral structuren waarbij je praktijkbegeleider hebt waarin je je casus kan inbrengen, hoe kan ik het bespreekbaar maken. De richtlijnen voor gesprekken met kinderen ken ik niet uit mijn hoofd. (mdo multidisciplinair gesprek) - gedragswetenschapper, wekelijks, kernbeslissingen nemen. Kiezen om hulpverlening in te zetten, of zelf doen.
Wat wordt er in een gesprek over kindermishandeling wel allemaal al besproken? Welke onderwerpen komen hierin aan bod?	Verplicht, vertrouwensrelatie wordt vaak genoemd als reden om niet te doen, het is wel onze verplichting om dit te doen, we zijn goed in dit soort moeilijke gesprekken te voeren. Zoals niet oordelen maar wat voor stappen zijn daarna nodig. Als ik kijk naar welke rol en wat wij moeten doen is dit onze kracht van het werk.
Word hierin vooral informatief kindermishandeling besproken of ook het welzijn van de cliënt? (Aangezien er geen vertrouwensband is)	Dat ligt eraan aan welke basis van hulp je zit. De jeugdbeschermer zegt vaak ik heb niet zo'n band met cliënten. We zijn goed in staat om de juiste keuze te maken wie en hoe dat gesprek moet plaatsvind. We kijken op inhoud wat is dit voor het kind en ouders het beste. Wij zijn niet bang om dat gesprek te voeren maar we kijken ook of een ander vertrouwenspersoon dit beter kan doen.
Vanuit de literatuur hebben wij gezien dat veel professionals het nog spannend of lastig vinden om het onderwerp kindermishandeling bespreekbaar te maken. Zie jij dit bij jullie op de werkvloer ook?	Ik kan me er alles bij voorstellen dat er ingewikkelde dingen zijn, ik ben zelf casemanager geweest. Als je kijkt naar welke opdracht wij hebben is dat wel de kern van ons werk. Bespreekbaar maken van signalen. Ik ben benieuwd wat medewerkers gaan zeggen, zoals wat hebben zij nodig. We hebben wel de structuur zo ingericht dat dit moet lukken. Ik snap dat dit een ontwikkelpunt is voor medewerkers. Wij moeten ook kunnen verantwoorden, dan moet je het wel gedaan hebben.
Wat zou eraan kunnen bijdragen dat jeugdbeschermers het onderwerp kindermishandeling wel meer gaan bespreken? Welke vorm zou hierbij passen?	Het is een wens die ik heb, goedgevulde toolbox. We hebben veel kennis in huis maar dat je uit een toolbox kan putten, dat wat je hebt aangeleerd hebt gekregen ook terug kan krijgen. Informatie bundelen en zorgen dat informatievoorziening goed is. Medewerkers worden getraind om dingen bespreekbaar te maken, we borgen die informatie slecht en op peil houden. Hier zitten nog uitdagingen in. Themabijeenkomsten organiseren en levend houden in mdo, kaarten van richtlijnen erbij pakken, succes ervaringen (dat je van elkaar leert). We kunnen meer van elkaar kunnen leren en tijd ervoor nemen. Artsen hebben een presentatie gegeven. Thema bespreekbaar houden. Wij hebben geen vaste route hoe het moet, flexibiliteit is nodig.

	Intranet zijn we al mee bezig. Thema's goed beschikbaar hebben. Mensen worden getraind, hoe zorg je dat dat aangeleerde beklijft.
Stellen jullie als jeugdbescherming noord eisen of richtlijnen aan een product die gesprekken over kindermishandeling bevorderen?	Nee hebben we niet. We zijn wel bezig in de communicatiestijl dat de kleuren gebruikt worden. Fysiek product maakt in de juiste huisstijl. Juiste gebruik van logo, etc. Wat ik belangrijk vind als product wordt ontwikkeld. Dat het met nieuwe inzichten aangepast kan worden. Toegankelijk moet blijven en binnen de tools. (Route kaart idee) mooi als we dit zelf kunnen aanpassen. Publiceer (alle officepakketten, Microsoftpakketten allemaal).
Zou het ook nuttig zijn als het product meegenomen kan worden in de verdere zorg van het kind? Dus herhaaldelijk gebruikt wordt om kindermishandeling bespreekbaar te maken	Wij zijn een keten in de hulpverlening, stukje voor ons en na ons. Je hoopt dat het voorliggend veld vroegtijdig signaleert. Je hoopt dus dat wij dat in het traject goed in beeld krijgt en dat mensen na ons alert blijven en tools beschikbaar zijn dat ze dit bespreekbaar kunnen maken. Er is heel veel info beschikbaar maar niet gebundeld. Intranet wel pagina over complexe scheidingen, zoiets zou voor kindermishandeling kunnen zijn, wie kan mij ondersteunen om de kennis op peil te houden. Stuk daarna – weet ik niet zeker maar gerichtere overdracht. We zijn ook geneigd dat het goed gaat hierbij blijven. Risico is dat je zegt we kunnen afsluiten maar je wilt mensen wel aangeven dat waarvoor ze zijn gekomen en wat al heeft gewerkt. Risico zijn wel (aannames) - wordt het verder ook goed doorgegeven aan vervolghulp. Keerzijde het wordt wel elke keer je achtervolgd.
Zijn jullie op de hoogte van het begrip 'kinderparticipatie'. Zo ja, hoe zetten jullie dit in?	Wij zijn van onze afdeling hier ook bij betrokken "cliënten participatie. Vooral op organisatieniveau. Cliëntenraad waar oud cliënten inzitten. Dat ken ik zeker. Aan eind van hulpverleningstraject clienttevredenheid meten. In beleidsadviezen cliëntenraad meenemen.

2.3 Half-gestructureerd interview Veilig thuis medewerker Drenthe B.

Geïnterviewde:	Veilig Thuis-medewerker Drenthe
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	08-03-2023
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Hoe gaan andere organisaties om met kindermishandeling bespreekbaar maken?

	En in hoeverre lopen zijn tegen dezelfde problemen aan
Vragen	Antwoorden
Wat is uw functie binnen Veilig Thuis en wat houdt dit in?	Veilig thuis Drenthe, crisissituatie team. Front office, meldingen komen binnen en word beoordeeld of hulp nodig is. Zit er al hulpverlening in het gezin? Wanneer er bemoeienis nodig is gaat het naar de backoffice, onderzoeken wat er speelt en wat er nodig is. Bij voorwaarden en vervolg weten we dat er mishandeling plaatsvindt. Ik zit in het spoedteam, dus wij pakken de zaken op die meteen moeten worden opgepakt. Spoedteam: Wij hebben de afspraak om altijd met 3 op kantoor te zitten. Wanneer er een melding binnenkomt bij de front office, dan komen ze bij spoed op de lijn. Willen jullie meedenken in de casus of we er direct wat mee moeten? Gedragswetenschapper denkt hierin ook met ons mee. Casus: kinderdagverblijf, 3 jaar oud, blote voeten en een rompertje, half 8 's avonds, politie gebeld dat het jongetje er was aangetroffen. Hierin acute spoed dus dezelfde week langs om te bespreken met ouders hoe dit gebeurt en voorkomen kan worden.
Met welke leeftijdscategorie werkt u?	0-100+ jaar, meeste meldingen gaan over kinderen, maar ook partner of ouderen mishandeling. Minder vaak bij spoed, vaker bij de onderzoek casussen.
Vinden er 1 op 1 gesprekken tussen u als professional en de jeugdige plaats?	Ja, na een melding is het onze taak om een schatting te doen. Het ligt een beetje aan de leeftijd maar vanaf 4 jaar gaan we in gesprek. Vanaf jongere leeftijd praten we ook 1 op 1, maar vragen we of er een leerkracht bij zit. Is het nodig dat 1 van de ouders erbij zit onder de 12: dat hebben wij liever niet, we geven ouders mee dat we het kind willen spreken met een neutrale plek. Geen plek hiervoor op kantoor, we gaan vaak op school praten, dit is ook vertrouwd voor het kind. Soms doen we het wel thuis maar vragen we of ouders even de ruimte verlaten. Ouder kan zeggen ik wil dit niet toch? Dat klopt, dit ligt aan de leeftijd en de situatie. Bij weigeren kunnen we er niet omheen, dan zet je het kind ook in een onhandige positie. Vaak leggen we ouders uit waarom het wel belangrijk vinden. Soms wegen we af of we op een andere

	manier informatie kunnen krijgen, via school. Soms ook per direct naar school, dan pas naar ouders bellen en hun uitnodigen. Wanneer het kind al op school is en niet naar huis durft.
Zo ja, bespreekt u het onderwerp kindermishandeling dan ook met de jeugdige?	Ja, dat doen wij wel. Ligt aan de inhoud van de melding. Stel het gaat over ouders die elkaar slaan en het kind overstuur is. Ik leg iig altijd uit dat we een melding kunnen krijgen van iedereen, soms kan dit een ruzie zijn zoals ouders die niet lief tegen elkaar zijn. Of slaan of dit. Kijken hoe het bij de kinderen thuis gaat. Kijken hoe het weer veiliger kan worden. Kinderen vertellen dan snel al, ja bij mij gebeurt dat thuis ook weleens. Na een incident: van de politie begrepen dat er thuis iets gebeurd was, wil je hier wat over vertellen? Checken wat heeft het kind ervan meegekregen?
Wat maakt het dat u het onderwerp wel bespreekbaar maakt?	Inschatting maken hoe en wanneer je het brengt. Ook als open en onderzoekende rol. Hoe gaat het met het kind? Wat is er leuk en minder leuk thuis? Soms openhouden hoe het gaat met het kind
Heb je soms ook het gevoel van bij sommige casussen is het lastig om te vragen?	Ja zeker weleens, we vragen in ieder geval aan ouders altijd hoe het kind is. Tips wat wel en niet fijn is voor het kind. Soms vragen we dit ook aan school. Is het bijv. een heel verlegen kind. En wat vindt het kind leuk om te doen, dan kan ik er bewust voor kiezen iets mee te nemen. Soms heb je ook een kind da] niet zoveel verteld, je kan het er niet uittrekken. Je probeert via open vragen zoveel mogen informatie te verkrijgen. Heb je met collega's wel eens dat je ziet dat ze het moeilijk vinden om te bevragen: Oplossing is dat we dan bij elkaar bijspringen. Weinig trainingen gehad hierin. We zijn nu bezig of we via het interview methode kunnen bevragen, hier gaan we trainingen krijgen. Zodat we op dezelfde manier kinderen kunnen bevragen.
Wat is de meest voorkomende reden in een casus waardoor kindermishandeling plaatsvindt?	Vaak onmacht van ouders, niet weten met de situatie om te gaan. Vaak ook getuige zijn van ouders, dan is er ook sprake van kindermishandeling.
Wat is de meest voorkomende vorm van kindermishandeling?	Ik denk dat ze vaak getuigen zijn van geweld van ouders. Vaak ook meldingen van emotioneel geweld, schreeuwen, uitschelden. Vaak duwen of arm trekken en soms trappen of slaan. Minder vaak seksueel misbruik. Eer gerelateerd geweld zie ik ook veel minder vaak
Zijn er richtlijnen voor 1 op 1 gesprekken met de	We hebben wel een training gehad in hoe je kind gesprekken moet voeren, vanuit signs of safety en het 3 huizen model. Ook

jeugdige over kindermishandeling?	kaartjes gehad, vond ik zelf heel helpend. Dan kan een kind er wat uitpakken. Wat gaan we doen? Wie ben jij? We hebben ook een koffer met spulletjes zoals poppetjes en spelletjes om het gesprek te voeren. Om een familie opstelling te maken. Niet heel duidelijk 1 specifieke methode. Is ook passend wat per welk kind aansluit. We werken niet allemaal op 1 lijn. NCHD-interview methode, willen we naartoe Bij seksueel misbruik hebben we een specifieke methode, om zo niet politieonderzoek in de weg te zitten.
Besprekt u ook dat de jeugdige geen schuld heeft aan de mishandeling?	Ja, ligt aan de situatie, dit doen we niet altijd. Wij moeten eigenlijk neutraal zijn, niet te veel emoties erop leggen. We leggen altijd aan kinderen uit dat ze weten wat er gebeurt, dat we gesprekken met ouders hebben, vaak ook aan de kinderen vragen: wil je weten wat de afspraken zijn met je ouders? Standaard geef ik niet aan dat ze geen schuld hebben. Ik leg indirect wel uit dat ouders aan de slag moeten met de afspraken. Soms komt het wel voor dat vader en moeder het kind niet mogen slaan en dit volgens de wet niet mag.
Leg je ook uit dat dat conflicten ook anders beëindigd konden worden dan met geweld?	We leggen uit dat we geen onveiligheid meer willen thuis, niet meer geslagen of geschopt. Dat we daar afspraken over gaan maken met ouders. Dat ouders op een rustige manier een ruzie of discussie kunnen oplossen. Dat we ook niet vinden dat ouders het kind bij de arm mag pakken.
Vraagt u ook na afloop van de gesprekken, over kindermishandeling met de jeugdige, hoe zij dit hebben ervaren. Zo ja, wat geven de jeugdigen dan aan?	Dat doen we altijd, ook al als ze binnenkomen. Wat gek he dat je hier met je verhaal zit, wist je al dat we met elkaar in gesprek vinden, vind je het oke om te praten, vanuit de kaartjes heb ik een vast riedeltje wat ik uitleg. Ze kunnen altijd open zijn, ze mogen eerlijk hun verhaal vertellen. Ook dat ze weten dat we ouders bespreken, en dat we moeten kijken dat we bepaalde informatie wel of niet bespreken ook met ouders. Verwachting helder bespreken van te voren. Na afloop wat zeggen ze dan: vaak dat het prima en oke was. We samenvatten altijd wat er is verteld, vragen toestemming om met ouders te delen. Soms vragen kinderen om iets niet te delen, dan is het afwegen hoe belangrijk het is voor de veiligheid. Van ik vind mijn stiefvader niet zo leuk, kan on relevant zijn. Maar ik word geslagen, moet opengebroken worden. We vragen ook of huisbezoek etc. goed is voor de toekomst. Nooit gehoord: ik vond het gesprek niet leuk haha
Wordt binnen de organisatie een methodiek toegepast om kindermishandeling	Signs of safety stukje, herhaling zoals bij de vraag van richtlijnen.

bespreekbaar te maken met jeugdigen?	Zo open mogelijk houden en transparant zijn. Politie is langsgesproken kun jij vertellen wat er gebeurd is, ipv dit was de melding en dit is gebeurd. In ieder geval niks in vullen.
Zijn jullie op de hoogte van het begrip 'kinderparticipatie'. Zo ja, hoe zetten jullie dit in?	Ja daar ben ik van op de hoogte, ook vanuit mijn studie maar het is niet helemaal doorgetrokken tot veilig thuis. Wil je het nog een keertje uitleggen? Ja dat doen we zeker (uitleg hierboven) We zetten het begrip niet heel bewust in, niet alleen via derden maar ook van het kind zelf horen. Ook informatie delen hoe het vervolg gaat zijn. Komt er nog een vervolgesprek, wat heb je nodig? Bij jongere kinderen laten weten dat ze altijd naar juf mogen gaan voor vragen en dat juf dan naar ons kan gaan. Vanaf 12 jaar moeten we een brief sturen met wat wij als vervolg gaan doen. Soms een afweging of een brief nodig is en of het kind behoefte heeft. Vaak bellen we ook gewoon. Maar eerst vragen we altijd uit of je wil dat we nog gaan bellen of dat het gewoon via papa of mama gaat.
Heeft u tips of adviezen die wij mee kunnen nemen in ons onderzoek?	Kaartjes tips voor product: inleiding kaartjes, regels en afspraken hoelang duurt het gesprek, het is niet erg als je het antwoord niet weet. Je hebt geen goed en fout antwoord. Ze mogen ingrijpen als ik iets niet goed zeg, ze mogen eerlijk zijn. Kaartje wat gebeurt er hierna, hoe gaan we spreken met ouders. Kaartje wie ben jij: Wie ben je als hulpverlener, zorgen kan melden, voorbeelden benoemen wat er plaats kan vinden, niks is gek en raar. Kaartje wie ben ik: vanuit het kind vertellen wie hij is. Waarom kaartje: aanleiding van het gesprek, is het een goed idee?, wist je dat je politie er was? Of is het meer een vermoeden van huiselijk geweld dan gaan we er meer open in. Wat gaan we doen kaartje: Hoe ziet het traject eruit. Dan 3 huizen model inzetten. Uitvragen: wat is er leuk thuis, hoe gaat het met mama? Tip: vooral niet bang zijn om het gesprek aan te gaan, openbreken en neutraal te benoemen. Je werk uitleggen, zelf zonder aanleiding. Hoe gaat het met het kind?
Extra vraag: Gebeurt het vaak dat ouders nee zeggen om het kind 1 op 1 te bespreken?	Nee meestal zeggen ouders geen nee. Als ze nee zeggen dan betwijfel je dat ze bepaalde dingen niet mogen vertellen. Hoe eerlijk kan een kind vertellen over de situatie.

2.4 Half-gestructureerd interview Kind hulpverleners Veilig thuis Groningen N. en D.

Geïnterviewde:	Veilig Thuis-medewerkers Groningen
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	27-03-2023
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Hoe gaan andere organisaties om met kindermishandeling bespreekbaar maken? En in hoeverre lopen zij tegen dezelfde problemen aan?
Vragen	Antwoorden
Wat is uw functie binnen Veilig Thuis en wat houdt dit in?	Kind hulpverleners bij veilig thuis, intensief case managementteam, ICM. Eigenlijk kind adviseurs. Melding via de politie, dan wordt er gescreend of het een huisverbod wordt. Dit wordt opgelegd als er een incident heeft plaatsgevonden. Of familielid of burens heeft politie gebeld, wij kijken of het wel veilig genoeg is. Screening Intensieve casemanager, achterblijven en uithuisgeplaatste. Minimaal 10 dagen elkaar niet zien, kan verlengd worden met max. 18 dagen. Praten met de kinderen die zijn achtergebleven. Omgangen bepalen. Huis en contact verbod. Er heeft dan wel echt huiselijk geweld plaatsgevonden, kan structureel plaatsvinden. Politie bepaald wat er nodig is. Volwassen persoon die op het adres staat. Specifiek team ICM. Op vrijwillige basis, ze moeten toestemming geven om in gesprek te gaan. Als er geen toestemming is, gaat het naar de wettelijke taak van veilig thuis. Er is wel altijd toestemming nodig, ook om met school of de kinderopvang te praten. Ook om het daar bespreekbaar te maken. Hoe ziet jullie dag eruit? Verschillend, of we staan stil of we hollen. Onderling overleggen wie pakt het op. Huisbezoeken plannen met de casemanager. Daarna zelf afspraken maken met de gezinnen. In het weekend bereikbaarheidsdienst. Binnen 24 uur staat er een iemand op de stoep. Heel anders dan onderzoek bij veilig thuis. Het beland niet op een stapel, wij moeten binnen die 10 dagen kijken of het veilig genoeg is. Gesprekken met de volwassenen als ouders en vooral met de kinderen. Veiligheidsplan maken, geen goeie afspraken of nog te spannend, dan kan het verlengd worden. Wij adviseren de burgemeester, hij legt die beschikking op. Dit gaat buiten ons

	om, vanwege de vertrouwensband. Word van boven af opgelegd, wij zijn adviserend. Er is een incident geweest, we weten niet hoe of wat er is gebeurd. Ouders vinden veilig thuis vaak heel spannend. Waar zijn jullie bang voor, wij zijn geen mensen die jullie kinderen uit huis halen. Binnen 10 dagen spreken we het liefst de kinderen. Soms moet je wachten op toestemming vanuit ouders. Soms verdwijnen ze of worden ze opgenomen om psychische redenen.
Met welke leeftijdscategorie werkt u?	Ongeboren kinderen tot 18, maar soms ook na de 18, dan moeten ze zelf toestemming geven. En ouders natuurlijk.
Hoe ziet een traject qua kindermishandeling bij jullie eruit?	Er is al een kader waarbinnen wou werken, wij zijn in opdracht vanuit de burgermeester. Dit zijn de afspraken om je aan te houden. Sommige kinderen waren niet aanwezig bij het incident, dan uitleggen waarom. Sommige kinderen waren zelf degene die de politie belden. Stap 1 is wie heeft gezag, alle ouders spreken. Duidelijk maken met een genogram, wie woont waar. Wat heb je aan de kinderen verteld, zodat we dezelfde taal kunnen spreken. Ouders adviseren.
Vinden er 1 op 1 gesprekken tussen u als professional en de jeugdige plaats?	Ja alleen met toestemming.
Zo ja, bespreekt u het onderwerp kindermishandeling dan ook met de jeugdige?	Als het van toepassing is. Het 3 huizen model, er gebeuren dingen die niet leuk zijn, gebeurd dit ook bij jou? Van tevoren weten we vaak niet dat er mishandeling speelt. Als we dat van tevoren weten kijken we vaak al naar geschikte hulpverlening. We geven psycho-educatie, maar gaan er verder niet heel diep op in. Meer een adviserende rol. Niet voor de behandeling. Trauma screenen doen we nog wel, score formulier vanaf 8 jaar en ouder. Die laat je ook door ouders invullen. Vaak zie je dat kinderen hoog scoren en ouders veel lager, die zien helemaal niet wat het kind allemaal ervaart. We laten ze dit formulier 2 keer invullen, aan het begin en later. Als er trauma is dan verwijzen zij door Ouders en kinderen zitten op een heel ander level. Ouders denken dat kinderen niks meekrijgen, maar kinderen weten vaak precies te vertellen wat er gebeurt.
Wat maakt het dat u het onderwerp wel bespreekbaar maakt?	Training over kindermishandeling gehad. Het is een onderwerp dat we kunnen bespreken, ook al staat het niet op papier. Het hangt er ook per kind af of er ruimte is om erover te praten. Aangeraakt onder je zwemkleden? Zonder invulling maar wel benoemen wat er plaats zou kunnen vinden. Moeilijk onderwerp, hoe bespreek je dat. We hebben een praatboek, werk boekje voor kinderen. Hoofdstukken met wat is normaal,

	boven de 10 jaar samen lezen. Maak je wel eens geweld mee? Zijn ze jonger, dan moet ik zoveel uitleggen iedereen blijft opleidingen en cursussen krijgen, het blijft oefenen en herhalen. En ook vaak aanvoelen bij het kind, is dit het juiste moment en welke woorden gebruik ik daarvoor. Ouders bellen wel eens op van je hebt het hierover gehad, maar er is geen sprake van. Dan toch met ouders het gesprek aangaan, wat heb ik besproken en hoe ga je ermee om als de kinderen bij jou komen. Na een gesprek meteen terugkoppelen naar ouders, we zijn heel open in de samenwerking. We doen niet aan geheimhouding en transparantie. In bijzijn van het kind willen we graag dat ouders toestemming geven aan het kind.
Wat wordt er in een gesprek over kindermishandeling wel allemaal al besproken? Welke onderwerpen komen hierin aan bod?	Veel kinderen hebben ook een oordeel over ons, vooral tieners.
Word hierin vooral informatief kindermishandeling besproken of ook het welzijn van de cliënt? (Aangezien er geen vertrouwensband is)	Psycho-educatie, eerst bij binnenkomst heel feitelijk. We doen ook een veiligheidsplan maken, wie zijn belangrijk voor jou, wie kent jouw geheimen, wat zijn je wensen, scoren wat als er ruzie was. Poppetjes boos verdrietig, sip, blij, score wat je toen was, en wat score je nu als papa of mama 10 dagen weg is. Hoe kan het dat het nu anders is. Schaalvraag 0-10, waar sta je nu, waar wil je heen, wat is er nodig om dat te verbeteren. 3 huizen model. We maken wel een mooi dossier, maar het is geen behandeling. Hoe vaak? Maximaal een jaar betrokken zijn, soms 5 keer soms geen een keer zonder ingang. Ook uitgewerkt met materiaal, dan doorverwijzen naar iemand die er stevig in komt te zitten. Veel wachtlijsten nu. Casemanager jeugd, behandelaar Lentis, Wij blijven nu langer betrokken om te kijken dat het goed loopt. Maatwerk per casus.
Vanuit de literatuur hebben wij gezien dat veel professionals het nog spannend of lastig vinden om het onderwerp kindermishandeling bespreekbaar te maken. Zie jij dit bij jullie op de werkvloer ook?	Ik vind het zelf niet spannend, met seksueel misbruik heb ik geen ervaring mee, bij een training merk ik wel dit is spannend. Vaak wat spannend is, is de loyaliteit naar ouders toe. Bij gescheiden ouders, zeggen ze vaak bij papa is ook iets terwijl we bij moeder in beeld zijn. Dan bespreek je het met vader, en die zegt weer het is niet waar het is ingefluisterd. Lastige situaties. Het bespreekbaar maken van het incident. Seksueel misbruik moet je meteen vanaf het begin goed aanpakken, dit is spannend. Daar is het ook anders, dan mogen wij ook niet in gesprek. Die zou ik niet meteen ondervragen. Soms vind ik het ook spannend als ze zeggen ik heb een geheimpje met mama of papa, of een broertje of zusje. Dan heb ik het wel warm, dat vind ik wel pittig. Hoe ga ik

	hier weg, hoe laat ik het kind achter. Je hebt vaak ouders achter je aan zitten, het is niet waar, nu maak jij er een melding van, je hebt een bondje met de andere ouder, het is niet waar. Kinderen vaak uitleggen is zit hier voor jou, 1 op 1 aandacht is fijn. Het moet wel de waarheid zijn wat jij verteld. Niet van de televisie. Hoe check je wat is waarheid: Dat is bijna niet te doen, is dit een grap of een droom? Zou je dit graag willen? 3 huizen maak je onderscheid in wensen, dit vind ik leuk, echt gebeurd maar niet leuk. Ook vaak school bellen, thuisgehouden het kind stinkt, bijt kinderen, plast in zijn broek, wordt niet opgehaald, vechten op het schoolplein. Vanuit school heb je dit met ouders besproken: heel vaak nee. Dan adviseren wij wel dat het bespreekbaar gemaakt moet worden. Helpen jullie scholen daarin: ja, het kind kan zich dan veiliger voelen om school. Ik kan alleen niet de hele tijd jouw aandacht geven. Hele pittige gesprekken met scholen, ja vind ik toch wel spannend. Daar is nog wel winst in te behalen. Binnen de jeugdzorg misschien ook meer trainingen geven of fysieke tools aanreiken. Op scholen wachten ze te lang tot de signalen pas heel duidelijk zijn. Je kan veilig thuis veel eerder bellen, dan werk je preventief. Als een juf of een meester het kind in bescherming neemt. Zij horen de meldcode te volgen, dit gebeurt niet altijd. Je wil altijd denken het is niet zo. Ook loyaliteit mogelijk naar ouders. Onder collega's: Casemanagers praten niet met de kinderen.
Wat is de meest voorkomende vorm van kindermishandeling?	Huiselijk geweld meekrijgen, vaak getuige. Verwaarlozing ook heel veel. Getuige zijn kan heel veel met een kind doen, invloed op relaties nu maar ook later. Dit is ook heftig om te vertellen, ze denken vaak dat het kind buiten de ruzies staat.
Zijn er richtlijnen voor 1 op 1 gesprekken met de jeugdige over kindermishandeling?	De richtlijnen van jeugdhulp, hier zijn we in getraind maar gebruiken we niet heel vaak. 3 huizen model, schaalvragen, netwerkcirkel, veiligheidsplan, Genogram maken, Sociocards: plaatjes met emoties, wat voor dier is mama en papa, wat voor dier zijn ze als ze boos zijn. Poppetjes waar staat papa en mama, familie opstelling. 12 blokjes, welk poppetje was je groen is blij en bang en verdrietig is rood. Hoeveel rood was jij? Vooral bij kleinere kinderen, kleuren zeggen meer dan cijfers. Dit is lastiger vast te leggen in het dossier, moeilijk uit schrijven. We vragen overal toestemming voor en leggen uit.

	Multifocus geschoold, systeemgericht. We kiezen geen partij maar we komen op voor het kind. Er is geen goed of slecht, prima als jullie weer bij elkaar gaan wonen maar het geweld moet stoppen. Hiërarchie of engel: vooral voor rapporteren, biology, child, two relationship, family, network & family. Hierin komt het hele netwerk aan bod. Poppetjes met hoe voel ik mij, afspraken met alleen de ouders, vader komt alleen in het weekend thuis, kinderen lezen deze afspraken ook. Dan heb je nog afspraken om kinderen en ouders afspraken te laten maken. Zo geef je de kinderen regie en participatie. Dit hebben ouders dan te respecteren. Voor kinderen heel fijn om afspraken te maken, dan krijgen ze duidelijkheid. Per medewerker en per kind heel verschillend: kind vindt schrijven stom, dan iets anders.
Bespreekt u ook dat de jeugdige geen schuld heeft aan de mishandeling?	Ja, of dit ook zo over komt en ouders het ook echt daadwerkelijk menen. Vaak is het schijn en dat voel je, dit koppel je dan weer terug naar ouders.
Vraagt u ook na afloop van de gesprekken, over kindermishandeling met de jeugdige, hoe zij dit hebben ervaren. Zo ja, wat geven de jeugdigen dan aan?	Ja, soms vinden ze het heel gezellig, sommige hebben er geen zin in. Schrijvend als ze niemand in de cirkel invullen wie er dicht bij hen staat., dan vullen ze mij in. Dan verder kijken bij wie kan je wel terecht of je knuffels, juf, buurman, opa of oma. Soms ook lopen, of naar de speeltuin, of boxen, soms wordt het net te gezellig. Soms als oppas ingezet worden door ouders, of opvoeding middel. Je moet wel contact leggen in het begin, uitleggen je bent niet de enige, wij komen bij huizen waar het niet zo goed gaat. Ik kan niet toveren, ik kan niet beloven dat als wij weggaan alles opgelost is. Altijd duidelijk zijn. Soms komt er ook echt niks uit. Hoelang blijf je hier nog, verstoppen, of het kind wil je niet zien, of weglopen, dan geven we dit terug aan ouders. Soms willen ouders graag dat we komen, en soms ben je helemaal niet welkom. Dan blijven ouders naast het kind zitten, dit is allemaal schijn, zeg maar dit zeg maar dat. Bij mama gaat het wel goed, het zit bij papa, die doet het allemaal fout. Ouders proberen elkaar veel zwart te maken, vooral gescheiden ouders waarbij 1 ouder een nieuwe partner heeft.
Heeft u tips of adviezen die wij mee kunnen nemen in ons onderzoek?	Langs een school gaan, dit is vaak ons knelpunt. Programma vinger in je oren en kikkersgroep, huiselijk geweld in de wijk. Vinkhuizen Maya, Wij Groningen. Van 4-8. En vingers in je oren van 8-12. Mag je zeggen dat wij jullie hebben doorverwezen. Je moet een team hebben waar je je zelf ook veilig in voelt en waar je kwetsbaar bent. We letten wel goed op elkaar. Risico, dan bellen we elkaar ook altijd en nazorg. Durven vragen.

	Eindresultaat ontvangen. Via hun mailadres.
--	---

2.5 Half-gestructureerd interview Zedenpolitie agent J.

Geïnterviewde:	Zedenpolitieagent
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	27-02-2023
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Hoe gaan andere organisaties om met kindermishandeling bespreekbaar maken?

Vragen	Antwoorden
Wat is uw functie? En wat houdt het in?	Operationeel specialist, zedenpolitie. Brede functie, zo check ik ook of het team voldoende deskundigheid bezit. Teams aansturen, we hebben 130 oudere zaken afgehandeld, ik ben ook hulpofficier van justitie, ik beoordeel zaken wanneer mensen worden aangehouden, ik zie erop toe of de politie goed gebruik maakt van hun rechten. Ik heb dus een soort toetsende rol. Daarnaast werk ik voor politie noord Nederland, daar vallen Groningen, Drenthe en Friesland onder. We hebben een front office waarin we zaken binnen laten komen, leidinggeven daar, goeie keuzes maken, welke zaken direct aan de gang, welke zaak later, keuzes maken. Iets meer dan 40 jaar werkzaam.
Met welke leeftijdscategorie werkt u?	Slachtoffers 0-100, team kinderporno, meldingen van misbruik, vechtscheidingen, signalen seksueel misbruik. Het is aan de politie om onderzoek te doen, zijn er strafbare feiten gepleegd. Kijken naar sporen en ietsel, met het kind praten. Vanaf 4 jaar praten wij als politie met het kind zelf, daaronder is het heel lastig om een goed gesprek te voeren. Loyaliteit naar ouders is opvallend in gesprekken.
Vinden er 1 op 1 gesprekken tussen u als	Ja, wij werken in koppels, 1 typt mee en de ander luistert. Bij het verhoren van een kind voeren we het gesprek juist 1

professional en de jeugdige plaats?	op 1, niet meeschrijven, word opgenomen op beeld en geluid. Hele verhoor wordt woordelijk uitgewerkt, schrijftolk werkt het uit vanwege tijd.
Zo ja, bespreekt u het onderwerp kindermishandeling dan ook met de jeugdige?	Vaak een melding, of informatie die we krijgen. Kindermisbruik en kindermishandeling, soms hand in hand. Aanvoelen en kijken, soms zie je letsel. Ik zie dat je voor de 2e keer een breuk hebt, kan je me vertellen hoe dit kan?
Wat is de meest voorkomende reden in een casus waardoor kindermishandeling plaatsvindt?	Vaak onmacht van ouders, Vaak ouders of verzorgers. Nog nooit een ouder tegengekomen die voor de lol mishandelde. Soms zie je systemen en dan denk je: geen wonder dat het mis gaat. Drugs alcohol, porno, problemen, eigen slechte jeugd, geldproblemen. Generatie op generatie. Wij proberen daar meer zicht op te krijgen. Front office kindermishandeling scant elke dag op woorden waar kinderen eventueel in een onveilige situatie zitten. Een andere reden is vaak het kopiëren van eigen situatie. Ze zijn het niet anders gewend via hun opvoeding. Geen warm water, slechte kleding, slechte voeding, Slechte verzorging. Onthouden van zorg is ook kindermishandeling. Niet strafrechtelijk, maar melding naar veilig thuis. Onveilige situatie: melden aan veilig thuis. Op papier zetten wat wij zien, gezin melden dat wij ons zorgen maken. Bijvoorbeeld openlijk drugs op tafel. Jongetje van 3 sporen van cocaïne in de urine. Vechthond los in huis, meisje in de winter in een jurkje rondloopt. Er klopt iets niet, wij melden dit bij veilig thuis. Vaak onmacht en niet opzettelijk door ouders. Meer uitleg of ondersteuning nodig vanuit de zorg.
Wat is de meest voorkomende vorm van kindermishandeling?	Heel divers, Wij weten alleen wat er gemeld wordt. Meeste zien wij niet. Ik vul in dat het meest voorkomende een klap of een schop is. Bij letsel is er een grotere kans dat het bij ons bekend wordt. Slachtoffer zelf meldt zich of de huisarts of school. Artsen schromen meer om informatie te delen. Medische geheimhouding. Bij de vertrouwensarts van veilig thuis mogen ze wel met geheimhouding melden. Die kan weer bij officier van justitie melden, dan weer naar de politie. Casus voorbeelden: Baby met een gebroken bovenbeen, geschudde baby, hersenbloeding als gevolg van schudden. Meeste voorkomt een klap, trap, haren trekken. Ernstige vormen zijn bij ons bekend.
Zijn er richtlijnen voor 1 op 1 gesprekken met de jeugdige over kindermishandeling?	Vooral kijken, hoe reageert iemand op een vraag. Als je een tegen vraag stelt hoe gaat die persoon er mee om? Systematisch open vragen stellen, wie zijn wij, waarom,

	wat doen we met het verhaal, je kan niet vertrouwelijk je verhaal bij ons vertellen. Ook bij getuigen van een verhaal, mag niet anoniem en er moet iets mee gebeuren. Vervolgens gaan we kijken, is er iets bekend over dit gezin. Is het slachtoffer of de dader in beeld. Melder blijft ook niet anoniem. Overall komt een proces verbaal van. Rechter moet snappen wat hij leest. Van wie en hoe. Moet bevraagbaar zijn. Bel misdaad anoniem, de vraag is of wij met een anonieme melding iets kunnen, hoe betrouwbaar is het. Graag in gesprek met de melder en bron. Dan is de informatie toetsbaar.
Wordt binnen de organisatie een methodiek toegepast om kindermishandeling bespreekbaar te maken met jeugdigen?	Open vragen stellen, niet invullen voor het kind, stiltes laten vallen. Kijken wat is het verhaal, hoe reageert het kind. Regel: Binnen 10 minuten moet een rechercheur het kunnen hebben over zijn seksuele geaardheid en grenzen, over seksualiteit. Mensen die ons bellen hebben ons bericht omdat er al iets gebeurd is, niet voor een boete. Wij leggen uit hoe we te werk gaan, welke vragen we stellen en waarom. Altijd kunnen uitleggen waarom we een vraag stellen. Mensen vertellen hun verhaal vaak heel snel. Kindermishandeling en zedendelict lijken op elkaar. Vragen altijd van tevoren bespreken en uitleggen. We vragen dit omdat we willen weten welke handelingen er zijn gebeurd. Aan je lichaam, op het lichaam, op de kleding, verkrachting, incest, penetratie. Maakt voor de politie veel uit hoe het is gebeurd. Is er sprake van geweld en letsel. Hele specifieke vragen om het in kaart te krijgen. Eerste vraag: kun jij mij vertellen wat er gebeurd is? Toen gebeurde het, Wat gebeurde er precies? Wetboek van strafrecht. Hoofdstuk 14 zedenpolitie. Gedraging staat er niet in, dan is het niet strafbaar. Bijv. Verbaal: ik vind dat je zulke mooie tieten hebt. Slecht overkomen maar niet strafbaar. 2024 nieuwe wetgeving, grensoverschrijdend gedrag wordt misschien wel strafbaar. Iets wat niet strafbaar is, doen wij ook wel wat mee. Uitnodigen voor een gesprek, uitnodigen op kantoor.
Zijn jullie op de hoogte van het begrip 'kinderparticipatie'. Zo ja, hoe zetten jullie dit in?	Nee leg uit... (Uitleg) We betrekken het kind absoluut. Zo werken wij altijd. Wij leggen altijd uit wat en waarom we het doen. Kind maakt deel uit van het onderzoek. Eerlijk zijn over de rol. Met een kind van 4 leg je minder uit dan iemand van 15 of 16. Kan zijn eigen rol veel meer beseffen.
Met welke wetten krijgt u allemaal te maken binnen een casus waarin kindermishandeling plaatsvindt? (Denk aan	Wetboek strafrecht, overtredingen. Niet apart strafbaar feit, zwaarder aangerekend hoe jonger het slachtoffer is. Eenvoudige en zware mishandeling. Zwaar is fractuur. Wetboek van strafvordering, bevoegdheden. Verdenking van kindermishandeling mogen we dan aanhouden. Aanhouden: wet binnentreden, allerlei bepalingen eraan.

WGBO en Burgerlijk wetboek)	Wet privacy, soms veel last van bij netwerkpartners. Grens trekken wat ga ik actief melden wat niet, meldcode is niet meer vrijblijvend. Nu moet je melden, moet het eerst bespreken. Het is een goede methode, je moet altijd melden bij een slecht gevoel. Onderbuikgevoel moet je altijd iets meedoen. Privacy: bij een slecht gevoel gaan wij altijd delen, politie doet het gewoon en legt uit waarom. Zwaarwegende reden nodig, snel wanneer een kind in een onveilige situatie zit. Gelijk melden, ook bij ouders melden. Docenten en hulpverleners vinden dit lastig, mede vanwege het stukje relatie die zij met een cliënt hebben. Ook een relatie met een ouder. Altijd kiezen om het te melden, niet de andere kant op kijken. Wij zijn gelijk open en eerlijk ook tegen ouders. Dit valt ons op en ik ga melden, ik hoop dat je er iets aan hebt en dat het verbeterd. Vaak dan een ander gesprek. Ook onmacht toegeven, altijd inzien dat ouders het niet expres doen. Elk jaar 3 of 4 dood geschudde baby. Bij een te late melding is ons moment al weg, dan hebben ouders misschien al contact met een advocaat gehad. Dan zijn wij het eerste moment kwijt. Ziekenhuizen vinden het in- en intriest. Politie ziet de verantwoordelijkheid. Als iets zielig is en we gaan niet meer vervolgen, dan gebeurt er niks. Uitzoeken hoe het is ontstaan, rechter oordeelt of het strafbaar is. Vaak vanuit hulpverlening: dit is zo zielig en melden dan niet. Politie doet het onderzoek. Uitsluiten dat er geen medische reden is. Bovenbeen breek je niet zomaar bij een baby, uitwendig geweld. Val uit een commode, geeft niet hetzelfde letsel als schudden. Ouders hebben veel te verliezen, ik was het niet, ouders denken vaak: als de schuld maar niet bij mij ligt. Eerste reflex, daarom onderzoeken.
Wat zijn opvallende verschillen bij casussen van 12 tot 16 en van 16 tot 18 jaar?	Weinig verschil. We gaan met beide groepen in gesprek. Letsel bij baby's kan het kind zelf niks vertellen. Vanaf 12 hebben kinderen een telefoon, beeldmateriaal, chatverkeer etc. In de oudere groep moet je rekening houden met alcohol en drugs gebruik. Toestemming altijd vragen bij ouders, vanaf 16 niet meer. Als ouders bezwaar hebben is dat ook een gesprek waard. Justitie kan een bevel geven. Bij een kind van 8 of 9 jaar vragen wij vaak aan de ouder die niet verdacht wordt of je van tevoren tegen je kind wil zeggen dat ze alles mogen vertellen. Je geeft het kind toestemming om het geheim bekend te maken. Ouders erin betrekken, ouders benoemen dit. Je zit altijd met loyaliteit. Alle partijen hebben wat te verliezen. Eerst beweren dat je het niet hebt gedaan en

	dan terug moeten komen op dat je het wel gedaan hebt. Met zulke feiten kunnen mensen dat niet. Met te hard rijden wel, met dit soort dingen komen ze er vaak niet op terug. Voorbeeld casus: Vader en moeder aan tafel, kindje overleden, vastgesteld door geweld, vrij snel duidelijk maken wat is het moment van het probleem, wie was daarbij, vaak ouders betrokken. Ouders schieten in de ontkenning. Hoe lastig is dit voor de partner die het niet gedaan heeft. Heel ingewikkeld voor relaties. Behoorlijke straffen, ook al was het niet je bedoeling, 3-4 jaar vastzitten. Ene kant verdriet, maar je moet er wel voor zitten. Komt niet meer in bepaald werk, grote consequenties, begrijpelijk het ontkennen, liever dat iedereen de waarheid spreekt. Verdachte mogen liegen en zwijgen. Veel verdachten die tegenwoordig geen verklaring afleggen.
Hoe stellen jullie vragen aan kinderen onder de 12 jaar?	Leeftijd van 4-12. Speciaal opgeleid om die leeftijd te bevragen. Aantal camera's op het kind. Waar zit de spanning bij het kind. Non-verbale signalen ook bekijken.
	Volwassenen bevragen met verstand van 6, zetten we in een kindvriendelijke ruimte.
Hebben jullie ook gesprekken met het kind nadat het bekend is dat er kindermishandeling plaats vindt?	In principe praten wij 1 keer met het kind. Alleen met een signaal, het moet ook nodig zijn. Soms praten wij niet met het kind. Steeds vaker beeldmateriaal. Juridisch gezien alleen vragen of het kind pijn heeft gehad. Als je ziet dat het kind huilt of vlucht, is dat ook een teken van pijn. Je belast een kind ook met een verhoor. Kan het eng vinden om naar de politie te gaan. Kind altijd voorbereiden, vragen of het wil praten, het kind moet weten dat hij naar de politie gaat. Van tevoren gaan wij naar het kind toe, om uitleg te geven in het gezin. Ik heb gehoord dat je morgen bij ons komt. Weet je waar je het over wil hebben. Foto van de verhoorder: Deze persoon gaat met jou praten. Het kind wil bijna altijd mee. Als het kind niet wil, dan gaat het niet door. Er komt vaak iemand mee, 1 van de ouders. Werkruimte laten zien, hier gaat jouw mama of papa zitten. Verder laten we dit zien: meekijkkamer, keuken, regieruimte, praatkamer. Afhankelijk van leeftijd een spelletje of kinderen. Soms zeggen ze: nee ik kom hier om te praten. En altijd vragen: wil je wat drinken.
Casus voorbeeld loyaliteit en betrouwbaarheid:	Kind in studio gehad. Wij dachten dat er iets in het gezin mis was, zedendelict verleden van vader. Meisje in de studio op verhoor, reageerde totaal niet op de vragen. Dan houdt het voor ons op qua taal. Onvoldoende verdenking. Later bleek vader dakloos, hij woonde inmiddels bij zijn nieuwe vriendin met jonge kinderen in huis. Hij had een grote rugzak bij zich, vrouw heeft dit doorzocht en vindt een dvd, beelden van misbruik van zijn dochtertje die eerder in de studio op verhoor was. Vrouw meldt zich over

	haar nieuwe partner. Meisje gaf tijdens het verhoor totaal geen signaal, misschien had het te maken met loyaliteit. Altijd van bewust zijn, er is niet veel zeker in het leven. Vader had al geen contact meer met het kind, aan de drugs, tbs gehad, uit gezag gezet voor het meisje, meisje zat al in een pleeggezin.
	13, 14, 15, 16 jaar. Aangifte tegen hun eigen ouders. Soms is het prima, maar geen voorstanders. Liever dat een volwassenen voor het kind gaat staan liever ondervragen als getuige, aangifte tegen je eigen ouder is heftig. Kinderen blijven loyaliteit houden en liefde voor hun ouders. Altijd rekening mee te houden. Schadelijk voor het kind, kindermishandeling. Vaak wordt het niet beter voor het kind als het mishandeld is
	Tips die ik geef voor uniformdienst bijv. bij: weggelopen minderjarige, als jij naar gezinnen gaat met kinderen, zorg dat je binnenkomt, ga kijken, hoe ze wonen, welke situatie. Ook tegen veilig thuis en reclassering vertel ik deze tip. Afspraken maken helpt niet, dan zijn ze voorbereid. Onverwacht heen gaan, dat doet de politie. Dan hebben ze het niet voorbereid. Tip hulpverlener: maak maar eens een foto, als je die foto ziet, dan zie je de onmacht. Drugs alcohol, loopt een klein kind tussen. Als hulpverlener gewoon doen. Recht voor z'n raap, transparant, ik leg het even vast en dan gaan we het er later over hebben, wij maken ons best wel zorgen. Niet oordelen: niet zeggen wat een toring zooi. Gesprek aangaan en eerlijk vertellen wat je komt doen, in het systeem en een zorgmelding. Dit hebben wij aangetroffen. Hulpverleners: vragen zich af mag dat wel. Maak gewoon een foto, veel minder tekst, foto's als bijlage. Je kan ze juist ook helpen. We gaan het er wel over hebben. Het past niet bij dat kind van 3 jaar. Ik ga ervan uit dat je van je kind houdt, ik ga je niet vertellen wat je moet doen, maar er moet wel iets veranderen. We bespreken het liever niet bij de voordeur, want dan kan iedereen meeluisteren, dan ben je snel binnen. Binnen de politie steeds meer ook een taak om te signaleren. Niet dit is voor de hulpverlener, wij doen dat ook. Wij proberen via de front office wel contact op te nemen met de collega om wel een zorgmelding te maken bij veilig thuis. Veilig thuis heeft de verplichting om er wat mee te doen. In principe moeten zij ook terug melden naar de politie. Vaak ook terug op de lijn om te overleggen. Veilig thuis zet ook veel meldingen door naar zorgteams. Zorgmelding doorzetten naar een wijkteam. Als het maar

	een opvolging krijgt. Dat iemand er weer even langs gaat. Politie meldt niet zomaar, dan is er ook wel wat aan de hand. Kindermishandeling is echt verborgen. Veel handelingsverlegenheid, zelfs binnen de politie. Zo zei een collega over een casus waarin een meisje haar haren uit haar hoofd waren getrokken door vader: 'Mijn dochter haalt ook wel eens het bloed onder mijn nagels vandaan'. Geen reden voor geweld. Altijd een zorgmelding maken, kind zou aangifte kunnen doen, iemand moet in dat gezin kijken. Als veilig thuis ook contact opnemen met de school, checken krijgen jullie ook signalen. Zelfs bij collega's blijven er discussies. Jonge professionals een verschil. Ene collega is wat uitgeblust, jonger personeel juist alert en voelen hun taak als politie. Andere mentaliteit. Meer aandacht bij de politie voor huiselijk geweld. In 1981 bij politie gestart, bestond kindermishandeling niet en verkrachting in het huwelijk ook niet. Wetgeving veranderd. De meeste onnatuurlijke doden ontstaan door huiselijk geweld. Stalkers, ex-partners, relaties, Sinds een jaar of 10-15 moet daar iets mee gebeuren huiselijk geweld. Alleen al getuige zijn van partner geweld, is voor een kind heel schadelijk. Hoe ernstiger het delict, hoe meer bevoegdheden wij hebben.
Heeft u tips of adviezen die wij mee kunnen nemen in ons onderzoek?	Wees nieuwsgierig, ga niet al denken dat je alles al weet aan het begin. Ga niet invullen voor kinderen. Ze verbazen je met hun oprechtheid. Check altijd bij het kind, kan hij het aan wat ik vertel en gelooft hij me. Niet het kind beïnvloeden, kritisch en neutraal.

2.6 Half-gestructureerd interview Jeugdbeschermer C.

Geïnterviewde:	Jeugdbeschermer C.
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	19-04-23
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Laatste kritische vragen stellen

Vragen	Antwoorden
Inleiding: begrip voor kwetsbaarheid tonen en onze kijk erop laten zien	
Bespreek jij de gevoelswereld met de cliënt?	Ik ben net per 1 maart gestart (kanttekening). Maar ja dit bespreek ik wel. Ik vind dit heel belangrijk. Ik zit in team Assen. Ik zit niet in het reguliere team.
Wat bespreek je daarbij en hoe?	Aan het begin van het gesprek vraag ik altijd hoe een client erbij zit, hoe het met diegene gaat.
Vertel je collega's wel een dat je een slechtere dag hebt? Deel je je persoonlijk leven en hoe het met je gaat?	Ja ik kan bij collega's terecht. De praktijkbegeleider staat achter je. 1x in de week heb ik een gesprek met hem over hoe ik erbij zit, wat ik lastig vind en hoe ik met bepaalde zaken om ga. Bij mdo bespreek je ook lastige dingen. Hierbij ervaar ik ook ruimte om mijn gevoelens te delen. Ik kijk wel de kat uit de boom. Ook pik ik wel collega's uit waarmee je je gevoel kan bespreken. Bij sommige mensen voel je sneller dat je je verhaal kwijt kan dan bij anderen. In mijn team merk ik dat iedereen zich wel kwetsbaar durft op te stellen en bij elkaar checkt hoe je erbij zit.
Zie je ook verschil tussen het Groningen en Assen team?	Groningen heeft twee teams en Assen 1. In Groningen is het drukker, dat merk je wel. Ik durf niet te zeggen of de cultuur anders is binnen Groningen JB Noord.
Kun je op de werkvloer bij je collega's terecht als je ergens tegen aanloopt?	Ja.
Vraag je weleens feedback?	Ja, ik sta aan het begin van mijn werkleven. Dan ben je wel aan het zoeken of je het wel goed doet.
Feiten: het is lastig bespreekbaar te maken, herken jij je hierin? Wij hebben hier een namelijk handelingsverlegenheid in gesignaleerd.	Ik ben nu meer in de fase van het kennismaken met de cliënten. Ik zit nu heel erg op 'relatie opbouwen' met de cliënten. En later heb ik het wel over de zaken die echt moeten besproken worden. Ik heb zelf nog geen casus gehad waarin kindermishandeling in voor kwam. Maar ik durf wel toe te geven dat kindermishandeling bespreekbaar maken

	inderdaad spannend is. Het blijft een zwaarbeladen onderwerp. Ik herken hier wel een bepaalde verlegenheid in bij mijzelf. Ik heb wel 1 op 1 gesprekken binnen mijn huidige casus. Ik vraag dan altijd wat kun jezelf en wat heb je van mij nodig. Of ik geef aan: "Hier heb je de informatie als je er niet uitkomt, dan kan ik je helpen."
Welke handvaten heb je al wel? Training? Welke training etc?	Niet zo op papier, dat ik weet. Ik zal met mijn pb'er overleggen als ik niet weet hoe ik zo'n gesprek aan moet gaan. Ik weet nog niets van de richtlijnen binnen gesprekken. Ja in het 2e jaar krijg je allemaal trainingen, Signs of Safety, complexe echtscheidingen, verder bij je praktijkbegeleider zijn voor specifieke vragen.
Wat mis jij in 1 op 1 gesprekken met de jeugdige? Richtlijnen, tools, handvaten Wat zouden andere jeugdbeschermers missen?	Een kleine basistraining zal ik wel willen, hoe maak ik het bespreekbaar. Als je net begint is een opfriscursus wel fijn en handig.
Product: gesprekskaarten, wat zou daarop moeten, welke onderwerpen?	Jullie mogen de kaarten wel opsturen en ik zal jullie op papier van feedback voorzien.
Wat hebben jongeren van 12 t/m 18 nodig van de hulpverlener binnen 1 op 1 gesprekken. Denk aan houding van de hulpverlener, etc.?	Wat de jongere denk ik nodig heeft is dat hij/zij ervaart dat je er voor hem/haar bent, echt luisteren, geen oordeel, concreet luisteren naar haar plannen en nog geen conclusie trekken.
Feedback van Jeugdbeschermers op ons product	Mooi, het is tastbaar. Ik probeer wel of het bij mij past. Als je een beginnende professional bent dat je het sneller zou pakken dan dat je al jaren in het werkveld zit. Dat kan ik mij wel inbeelden. Het gesprek kan hierdoor wel laagdrempeliger worden. Ik denk dat er nog heel veel nodig is voor jonge/beginnende professionals.

2.7 Half-gestructureerd interview Jeugdbeschermers S.

Geïnterviewde:	Jeugdbeschermer S.
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	24-04-2023
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Laatste kritische vragen stellen, vragen over implementatie en feedback vragen op het product.

Vragen	Antwoorden
Inleiding: begrip voor kwetsbaarheid tonen en onze kijk erop laten zien	
Bespreek jij de gevoelswereld met de cliënt?	Je moet eigenlijk zien dat de jeugdbeschermers de ogen en de oren inzetten via de hulpverleners in het gezin. Ligt ook aan de casus. Ligt een groot verschil in de leeftijd van de cliënten. Bij een meisje van 16 heb ik hele andere gesprekken dan met een kindje van 8, dat doen de ogen en de oren via de hulpverlening wel. Benieuwd hoe gaat het in het begin gesprek? Je zal toch dingen in kaart moeten brengen: Ik werk nog niet heel lang binnen jb noord, dus ik start midden in casussen die al gestart zijn. Nu in een casus waarin ik ben betrokken bij het jongetje. Met de zus van 16,5 kan ik mooi gesprekken voeren, zij staat niet open voor een hulpverlener of een jeugdbeschermer. Ik probeer hier heel erg op aan te sluiten, samen koffie ergens drinken. Ze vindt chocola en bitterkoekjes leggen, dus ik sluit heel erg aan. Oma kan lekker koken, dus dan kom ik even langs om te eten en in contact te komen. Ik hoor het meer via hun behandelaar of hulpverlener dan dat ze het mij vertellen. Ik

	doe vooral activiteiten ook samen zoals wandelen. Heb je ook een casus gehad waarin je bent begonnen en een begingesprek? Ja onlangs een meisje van 16 die net moeder is geworden. Zij heeft OTS en haar dochtertje is een voogdij casus. Eerste gesprek samen als voogd en jeugdbeschermer. Wij spelen hierin met een rolverdeling, ik blijf dan het meisje verdedigen en de voogd verdedigt het kind. Dan blijf ik bij haar in vertrouwen. Er is vooral telefonisch en mailcontact, wij komen voor huisbezoek zo weinig mogelijk bij de cliënt. We houden zo weinig mogelijk contact. Spreek je in het begin 1 op 1 met het meisje? Ja, zie hieronder
Wat bespreek je daarbij en hoe? Welke onderwerpen bespreek jij hierbij?	Ze vertelt hoe ze in haar vel zit, wat ze eraan heeft gedaan, ze vertelt haar frustraties, voor mij gaat het gesprek automatisch om het gesprek aan te gaan over kindermishandeling en geweld. Hiervoor vond ik het ook altijd spannend om het te vragen. 6 jaar geleden in dit vakgebied gekomen en het geleerd om te bevragen. Soms juist goed om een neutraal iemand te vragen die moeilijke vragen kan stellen, zoals bijvoorbeeld de gedragswetenschapper. Als jeugdbeschermer ben je betrokken, maar sta je ook niet dichtbij. Waarom wordt dan de gedragswetenschapper betrokken? Omdat de gedragswetenschapper specifiek is opgeleid in bepaalde casussen, zoals bijvoorbeeld de omgang tussen ouders en kinderen.

	Voorheen waren er geen gesprekken met de kinderen over de omgangsregelingen. Toen kregen we alleen informatie vanuit de ouders. Tegenwoordig proberen we het kind zo neutraal mogelijk te vragen.
Feedback op de kaarten:	Open vraag stellen, Welzijn laatste, een puber zegt nee en dan klaar. Wat gaat er al wel goed? Suggestieve vraag mensen om je heen: wie snapt jou nog niet zo goed. Meer open vragen. Is er iemand die nu nog niet begrijpt wat er aan de hand is, en wat zou je willen vertellen. Toekomst wat is een eerste stap? Wonder vraag is een hele mooie vraag. Waaraan merk je dat het anders is? Gesloten vraag schuld: meer open vraag stellen Wat denk je dat je ouders kunnen doen dat het niet jouw schuld is? Je wil altijd dat de ouders iets veranderen. Hoe komt het dat je je schuldig voelt? De problemen bij mij thuis: ipv emotioneel geweld. Sluit beter aan bij puber brein Wat ik denk: ik vind het prachtig dat jullie ze maken, het ziet er heel mooi uit. Denk erover of jullie het zelf willen komen presenteren!
Kun je op de werkvloer bij je collega's terecht als je ergens tegen aanloopt?	Ja vorige week had ik bijvoorbeeld een kennismaking. Ik had van tevoren al het gevoel van hmm, dit kan ik beter niet alleen doen. Hij heeft het niet op vrouwen die

	bepalen hoe het gaat. Ik heb toen besloten om collega's mee te nemen, zodat hij zich serieuzer voelde genomen en ik ook. Als ik iets lastig vind of een collega kunnen we rekenen op elkaar steun. Je doet het nooit alleen als je een lastige uithuisplaatsing moet doen. Achteraf praat je er altijd over met je collega, Stel je voor je hebt zelf privé dingen, deel je deze ook op werken? Ik werk hier nog geen 4 maand, voorheen bij veilig thuis. Verschil met dit team en andere team is dat ik veel meer op kantoor ben en je letterlijk en figuurlijk vaker aan elkaar vraagt hoe je erbij zit. Bij veilig thuis was het vooral achter het beeldscherm zitten. Je bent wel je eigen instrument, dus als je niet lekker in je vel zit dan heeft dat invloed.
Hebben jullie ook een vast intervisie/supervisie moment met je team?	We hebben gemiddeld 1 keer in de 6 weken intervisie. Elke week MDO, beslissingen die je wil nemen in een casus. Wil ik de OTS bijvoorbeeld verlengen. Intervisie ga ik veel meer bespreken waar ik als professional tegen aan loop. Van mijn praktijkbegeleider krijg ik vooral tips en nu nog wekelijkse begeleiding. Die helpt richting geven. Ik heb een collega waar ik aan ben gekoppeld, die mij helpt om in te werken. Er is genoeg wat je aan ondersteuning kan krijgen. Er is altijd een soort buddy systeem: Ja, dit gebeurt altijd als iemand nieuw is. Intervisie hoe vaak? Elke 6 weken, kunnen ook collega's zijn van veilig thuis of jb noord Drenthe. Tijdens intervisie zit niemand van mijn eigen team. Ik vind het fijn, eerst hebben we altijd even een klaag rondje en dan gaan we wel echt de diepte in. Hoe komt het dat je reageert

	zoals je doet. Hoe komt het dat het dat dit type mens jou zoveel doet? Hoe vinden andere collega's intervisie: Binnen mijn groepje vindt iedereen het heel fijn, je bent je eigen instrument. Als je begeleiding momenten niet aanneemt, ontnem je jezelf om nog verder te leren. Er zijn wel intervisie groepjes die niet goed lopen bij ons. Maar ik snap dit persoonlijk niet. Waarom lopen sommige groepjes minder? Ik denk dat sommige mensen het doel van intervisie missen, of ze denken geen tijd en ruimte hebben of ze nemen deze tijd en ruimte zelf niet.
Op welke manier uit jij je na een lastige casus of als je ergens meezit? Kun je hiervoor terecht bij collega's?	Wat ik zelf heel fijn vind is om nog even met een collega te bellen voordat ik thuiskom ipv thuis te komen met alle druk van werk. De dag erna ben ik het dan ook weer kwijt. Voor mij helpt het om direct erna het kwijt te kunnen. Dit kan ook, wij hebben een whatsapp groep dus dan kan je daarin vragen of iemand nog werkt
Vraag je weleens feedback?	Ja dit krijg ik ook wel eens ongevraagd. Ik vind dit juist heel belangrijk, omdat je zoveel alleen werkt krijg je altijd blinde vlekken. Voor mij is dit iets wat logisch is. Ik heb ook lang studenten begeleid, die krijgen feedback en ik vind het ook fijn om dit te ontvangen Hoe voelt het binnen jb noord om elkaar feedback te geven: Omdat ik nog niet zo lang in het team zit, zoek ik wel mensen op. Mensen vinden het echt super moeilijk om te veranderen, waar ik niet zo goed tegen kan. Ik krijg dan juist de feedback dat ik veel te snel ga. Het is wel een team waarin het kan. Onderling is er wel eens het idee dat feedback wordt opgevat als bemoeien in de casus, terwijl het juist goed bedoeld is. Ik heb wel eens

	het idee dat bepaalde gedachtes niet op tijd worden uitgesproken, hierdoor ontstaan wel irritaties. Net als in een relatie.
Welke handvaten heb je al wel? Training? Welke training etc?	Teken je gesprek cursus, poppetjes, Ik kan me goed voorstellen dat het voor een kind fijn is dit met poppetjes uit te beelden.
	In Nederland zeggen we vaak dat we echt in gesprek willen met het kind, maar hoe vaak doen we dat nou echt. Gek is dat eigenlijk he. Af en toe kies ik ervoor dat het juist belastend is om het kind te zien, dus dan kies ik er bewust voor om alleen ouders te zien. Het is eigenlijk gek dat je over kinderen beslist omdat je ze er zelf niet bij betreft. Maar soms is het nog extra belastend om als jeugdbeschermer je te introduceren. Is dit bij pubers anders? Ja absoluut maar ook daar maar ik bepaalde afwegingen in. Ik heb een casus van een meisje die 16 is maar vol in haar examenperiode zit, zij zit niet op mij te wachten. Ik ga dan eerst afwachten en contact leggen, voordat ik de diepere gesprekken aanga.
Wat mis jij in 1 op 1 gesprekken met de jeugdige? Richtlijnen, tools, handvaten Wat zouden andere jeugdbeschermers missen?	Wat mis ik, dat vind ik lastig. Ik weet niet of ik echt iets mis met mijn leeftijd en ervaring. Ik krijg nog cursussen om beter aan te sluiten. Behalve dat het een chaos is omdat je zoveel hebt. Ik heb liever 1 of 2 dingen die goed werken, dan 20 manieren. Aansluiting vind ik het belangrijkste met kinderen of jeugdigen. Is dit duidelijk genoeg voor jou als je net komt werken wat er is: Ja ik kreeg een hele duidelijke inwerkmap. Ik kan niks met informatie waar ik nog niks mee kan, dus belangrijk om pas vragen te stellen als ik het nodig heb.

	Voor mijn gevoel ben ik aardig op weg en mis ik persoonlijk niks.
Product vanuit de enquêtes en het onderzoek: gesprekskaarten, wat zou daarop moeten, welke onderwerpen?	Ja emotioneel geweld mag zeker meer aandacht. Wat wij vooral veel in ons werk tegenkomen is dat ouders veel met elkaar vechten. Ik zou het mooi vinden als je via de kaarten tools hebt om te kijken hoe het kind zich voelt tussen zijn of haar ouders. Of dat het kind als een kameleon zich blijft aanpassen tussen zijn of haar ouders. Het zou mooi zijn als je vragen maakt als: als je bij je vader bent kan je dan praten over mama. Als je bij mama bent moet je je dan wel eens inhouden. Wat heb je nodig om wel bij beide je goed te mogen uiten. Voorals qua echtscheidingen, hoe kunnen zij zich bewegen. Een meisje met ouders die haar niet voldoende hebben geholpen. Doen jouw ouders voldoende om jou op te laten groeien tot een stabiele volwassene? Welke tip zou jij je ouder geven? Wat hebben we tot nu toe gedaan, wat gaat goed, wat kan anders. Wagt hebben jouw ouders goed gedaan? Wat zou je willen je je ouders willen adviseren om te blijven doen. Weten de mensen om jou heen, alles van jou om jou te kunnen helpen? Wat weten ze nog niet van jou? Wat heb jij nodig om dit wel te kunnen vertellen?
Wat hebben jongeren van 12 t/m 18 nodig van de hulpverlener binnen 1 op 1 gesprekken. Denk aan houding van de hulpverlener, onderwerpen om te bespreken etc.?	Dat iemand de tijd voor je neemt, in de basis moet het kind kunnen zijn wie hij is. Je moet present zijn. Ik geef veel ouders niet mijn mobiele nummer, maar jongeren laat ik mij wel appen. Ik hoop dat ik daardoor aansluiting vind. Je moet ze het gevoel geven dat je er echt voor hun bent, je bent team kind. Belangrijk om te weten vanuit het kind wat hierin nodig is.
Waar moeten we op letten bij het inzetten van de nieuwe gesprekskaarten? Waar zouden jullie tegenaan kunnen lopen bij het gebruiken van de nieuwe gesprekskaarten?	Het moeten er niet te veel zijn, less is more is mijn overtuiging. Je hebt meer aan minder dingen, als ze goed in elkaar zitten. Je kan nooit alles ondervragen. Ik zou geen 10 gesprekskaarten willen hebben bijvoorbeeld. Het is praktisch dat ze ook daadwerkelijk fysiek gebruikt kunnen worden. Ik stel me voor dat het niet te groot

Bv. Het moet aanpasbaar zijn, het moet niet vergeten worden (in het zicht blijven)	is en kort en bondig. Het moet er visueel ook nog een beetje aantrekkelijk uit zien, het oog wil ook wat. Niet te groot en vooral niet te veel. Als ik een paar kaarten heb waar ik een heel mooi open gesprek mee kan starten, dit is beter dan tussen 20 kaarten zoeken naar de juiste vraag. Ze moeten bereikbaar zijn en aansluiten bij het kind. Ik moet geïntroduceerd worden aan de kaarten en eraan herinnerd worden dat ze bestaan. Misschien tijdens een vergadering introduceren. De vraag moet meteen duidelijk zijn. Goed checken bij iemand uit je netwerk, snap je hiermee wat ik bedoel. Vraag jezelf af, snapt het kind deze vraag. Wat vindt de lezer van deze vraag.
Wij hebben verschil gezien tussen jb noord en veilig thuis. Dat kwetsbaarheid veel minder zichtbaar is binnen jb noord?	Geloof ik wel, dat we wat stoerder doen binnen jb noord. Een groot verschil is dat jb noord in beeld komt is er al vastgesteld dat er problemen zijn in de ontwikkeling van het kind. We hoeven niet te kijken of het zo is, we moeten kijken hoe het stopt. Bij veilig thuis is het veel meer uitzoeken of het zo is. Het is een heel ander startpunt en heel ander onderzoek. Het lijkt me vreselijk om daar te werken, daarom vind ik dit wel een makkelijker startpunt om het erover te hebben. Ik weet wat je hebt gedaan, ik weet welke hulp je hebt gehad. Dit kunnen we gaan doen, ga je meewerken? Zo nee dan houdt het op. Dit maakt dat je rol en houding anders is
Brengen jullie het met een kind nog wel in kaart	16 jaar ja, ik ben altijd benieuwd naar de kant van het kind. Hierbij speelt weer leeftijd een rol. Maar bij pubers ga ik zeker wel het dossier bij langs en kijken wat er precies gebeurd is.

2.8 Half-gestructureerd interview Jeugdbeschermer E.

Geïnterviewde:	Jeugdbeschermer E.
Interviewers:	Olinka Hommes en Veerle Schilder
Andere aanwezigen:	N.v.t.
Datum afname interview:	26-04-23
Plaats:	Groningen
Doel interview:	Laatste kritische vragen stellen en feedback vragen op het product

Vragen	Antwoorden
Inleiding: begrip voor kwetsbaarheid tonen en onze kijk erop laten zien	
Bespreek jij de gevoelswereld met de cliënt?	Ja vaak wel. Dat is een manier om een gesprek te starten. Om te kijken welke zware onderwerpen je straks kan bespreken. Dat is een manier om aan te sluiten bij de client
Wat bespreek je daarbij en hoe?	Het ligt eraan welke onderwerp of situatie we zitten en welke tijd ik heb. Als het een spannende situatie is, dan ben ik straight to the point. Ik stel misschien wel te veel vragen. Ik probeer wel alles uit een gesprek te halen zodat ik meteen een breed beeld heb en dat ik meteen alles in verslag leggen
Vertel je collega's wel een dat je een slechtere dag hebt? Deel je je persoonlijk leven en hoe het met je gaat?	Ja zeker. Dat is wel een moetje. Maar soms zitten we in situaties die best intens kunnen zijn of snelle tempo. Of weten of jij een collega hebt of het de collega aankan. Veiligheid en vertrouwen. Je gaat uiteindelijk ook wel dingen met elkaar delen. Met uitstapjes soms ook. Je zoekt je mensen gewoon uit.
Hebben jullie ook een vast intervisie/supervisie moment met je team?	Ja. Ik heb intervisie om de zes weken. Dat is met verschillende collega's. Mix van alle soorten werknemers.
Vraag je wel eens feedback?	Nu je het zegt. Eigenlijk vraag ik dat nooit. Dat heeft te maken omdat ik wel zeker ben over wat ik doe. Ontvangen doe ik wel maar vragen niet. Soms durven mensen mij geen

	feedback te geven. Ik heb soms wel een bepaalde uitdrukking. Ik maak soms er wel een grapje over. Het interesseert me soms niet wat anderen van mij denken. Het team is behoorlijk groot dus ik neem de meningen niet zo aan van de mensen die ik niet vaak zie.
Feiten: het is lastig bespreekbaar te maken, herken jij je hierin?	Ja klopt. Als het gaat om seksueel misbruik dan vind ik dat wel lastig. Ik breng mezelf daarbij in de verlegenheid. Het is een ondergeschoven kindje. Sommige collega's zijn wel heel goed in gespreksvoering etc. Ik vraag dan die collega's om dat te doen. Het zijn zulke gevoelige onderwerpen. Ik wil het kind niet lastigvallen. Bij emotioneel geweld minder snel. Ik heb op sommige moment bepaalde dingen kan invoelen en voorstellen. Ik heb een anonieme voorsprong omdat ik op een surinaamse manier ben opgegroeid. Elgen ervaringen kunnen je helpen om je te verplaatsen in het kind - ja
Welke handvaten heb je al wel? Training? Welke training etc?	Ja vast wel. Je vraagt het aan de verkeerde. Ik ben niet van de tools of bepaald materiaal. Ik praat gewoon. Je hebt het dan over bepaalde gespreksvoering. Ik denk dat ik al zoveel ervaring heb dat ik dan een spelbord erbij pak. - Vlaggensysteem kan nuttig zijn
Wat mis jij in 1 op 1 gesprekken met de jeugdige? Richtlijnen, tools, handvaten Wat zouden andere jeugdbeschermers missen?	Nee niet echt. Ik denk dat het wel goed is om dit onderwerp steeds op de kaart te zetten. JB heeft hier gewoon heel veel mee te maken. Ik denk wel dat het voor hier goed zal zijn om misschien meer psycho-educatie over bepaalde vormen van kindermishandeling. Ik denk meer jeugdbeschermers onderling of met de praktijkbegeleider. Onderwerpen over kindermishandeling kan meer besproken worden. In thema-lessen. Is een beetje een ondergeschoven kindje. Terwijl het veel heeft te maken met signalen. Wij moeten hier juist alert op zijn. Mensen hierop kunnen specialiseren. Vooral het

	geweld wat je niet ziet wordt vaak minder over gesproken en gemist.
Product: gesprekskaarten, wat zou daarop moeten, welke onderwerpen?	Kind verontschuldigen. Schuld weghalen bij het kind. Onschuld weghalen bij het kind. Hoe kan je de onschuld wegnemen bij het kind? - Dat benoemen. En benoemen wat het kind het oplevert om het geheim te benoemen. - Moet samenlopen met het bieden van zekerheid en het vervolg waar het kind iets aan heeft. - Kinderen zijn altijd onschuldig. Dat moet voorop staan. Dat benoemen. Complimenten geven. Herhalen wat het kind zegt, zodat je hem/haar hoort en begrijpt. - Spelregels uitleggen over geheimen bewaren. Ik denk dat het ook wel goed is om te weten wat kindermishandeling is binnen verschillende culturen. Mooi als jeugdbeschermers hiervan op de hoogte. Wij hebben ons te houden aan de NL wet. Kindermishandeling is in elke cultuur anders. Daar mogen wij wat meer van leren.
Wat hebben jongeren van 12 t/m 18 nodig van de hulpverlener binnen 1 op 1 gesprekken. Denk aan houding van de hulpverlener, etc.?	Open houding. Niet met armen over elkaar. Afhankelijk van leeftijd maar locatie kan ook veel zeggen. Heel weinig verwachtingen hebben. Stevig uitvragen zodat ik een plaatje heb. De ernst kunnen inschatten om vervolgens keuzes te maken.
Wij hebben verschil gezien tussen jb noord en veilig thuis. Dat kwetsbaarheid veel minder zichtbaar is binnen jb noord?	Dat vind ik lastig. Kan te maken hebben met leeftijd en ervaring. Ik merk dat als ej nog geen ervaring hebt binnen de jeugdzorg dat veilig thuis een prima stap is alleen niet bij jeugdbescherming niet. Jeugdbeschermers zijn ook wel casemanagers of groepswerkers zijn geweest. Veilig thuis meer maatschappelijke werkers. Onze zaken zijn wat intenser en sneller op kunnen lopen en

	heel veel achter elkaar. Werkdruk en wat je aan kan. Ja zorgt ervoor om minder kwetsbaar zijn. En we sneller opstaan en doorgaan. Sommige fasen zijn ontzettend druk is. Sommige collega's die maken de switch naar veilig thuis om het rustiger aan te doen. Je hebt ook wel wat nodig om bij jb noord te beginnen.
Iedereen is wel beetje gek hier.	Iedereen heeft wel wat in het leven meegemaakt waardoor je dit werk gaat doen. Bepaalde hardheid/ervaring

Bijlage 3: Uitwerking enquêtes

1. Klopt het dat u een jeugdbeschermer bent binnen JB Noord?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja	23	100%
Nee	0	0%

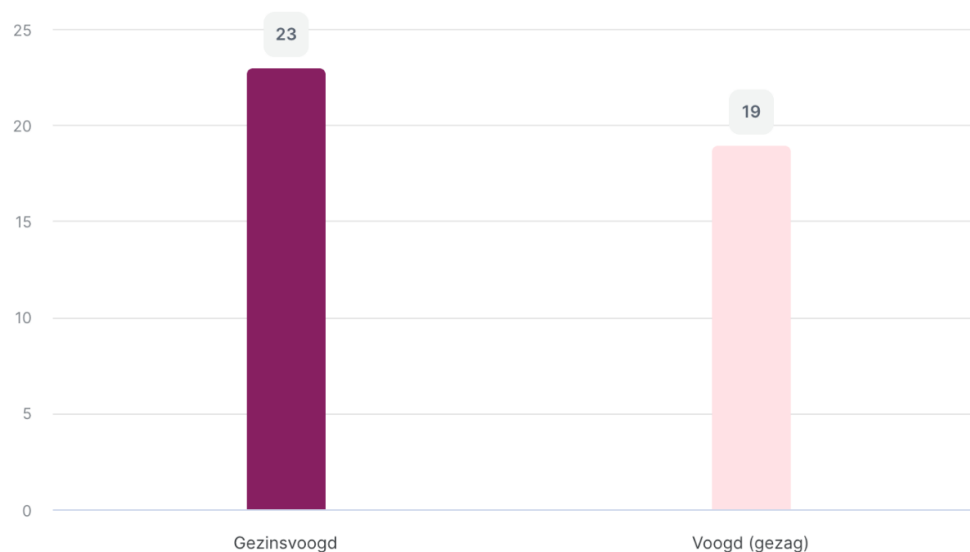
2. Hoe lang bent u werkzaam als jeugdbeschermer binnen JB Noord?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
----------	------------	-------

6 maanden	2	8.7%
3 jaar	2	8.7%
11 maanden	2	8.7%
9 jaar	1	4.3%
7,5 jaar	1	4.3%
5 jaar	1	4.3%
3 maand (daarvoor werkte ik 5,5 jaar bij Veilig Thuis Groningen)	1	4.3%
2.5 jaar	1	4.3%
2,5 jaar.	1	4.3%
19 jaar	1	4.3%
18 jaar	1	4.3%

15 jaar	1	4.3%
11 jaar	1	4.3%
10	1	4.3%
1 jaar 4 maanden.	1	4.3%
Sinds 2008	1	4.3%
Meer dan een jaar	1	4.3%
Bijna 3 jaar	1	4.3%
Anderhalf jaar	1	4.3%

3. Bent u voogd (gezag) of gezinsvoogd?



4. Krijgt u te maken met casussen waarin kindermishandeling plaatsvindt?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja regelmatig	19	82.6%
Ja soms	5	21.7%
Nee nooit	0	0%

5. Vanuit de literatuur hebben wij ondervonden dat professionals het lastig/moeilijk vinden om het onderwerp kindermishandeling bespreekbaar te maken met de jeugdige zelf. Herkent u zichzelf als jeugdbeschermer hierin?

-2	-1	0	1	2	
Nee, ik herken mij hier niet in	9	7	2	5	Ja, ik herken mij hier volledig in

6. Zijn er richtlijnen om kindermishandeling bespreekbaar te maken, met de jeugdige zelf?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja	2	8.7%
Richtlijnen zullen er zijn. Echter, Ik heb kennis en kunde om moeilijk onderwerpen open en transparant in de veiligheidsbeleving van een kind aan te vliegen. Probleem in deze is dat de (werk)relatie en vertrouwensrelatie met het betreffende kind van invloed is op de uiteindelijke inhoud van een dergelijk gesprek. Het verkrijgen van dat "sociaal" mandaat is erg afhankelijk van zijn/haar bereidheid en mijn empathisch vermogen om die klik te vinden waarin het kind de vrijheid en veiligheid ervaart	1	4.3%
Oei. Dat antwoord moet ik je schuldig blijven. Er is vast veel over te vinden. Ik doe veel vanuit de ervaring die ik heb (sinds '03).	1	4.3%
Nee er zijn wel methodieken die gebruikt kunnen worden echter ben ik hier nog niet i geschoold	1	4.3%
Kindgesprekken voeren	1	4.3%
ja, volgens bijvoorbeeld de Delta methode	1	4.3%
Ja, meldcode volgen, richtlijn kindermishandeling richtlijnenjeugdhulp.	1	4.3%
Ja maar gebruik deze niet met regelmaat	1	4.3%

Ja er zijn richtlijnen en verschillende methodieken/instrumenten ter ondersteuning voor een gesprek.	1	4.3%
Ja er is literatuur aanwezig	1	4.3%
ja die zijn er	1	4.3%
ja de richtlijn jeugdzorg	1	4.3%
Ja, de richtlijnen van het NJI.	1	4.3%
Ja, de richtlijnen die zijn opgesteld.	1	4.3%
Ja	1	4.3%
ja	1	4.3%
Ik weet de richtlijnen niet uit mijn hoofd.	1	4.3%
Ik ken de richtlijn via het NJI, maar intern bij JBN heb ik er niets over vernomen.	1	4.3%
die zijn er wel.	1	4.3%
de richtlijnen van https://richtlijnenjeugdhulp.nl/kindermishandeling/	1	4.3%
Dat weet ik zo niet, ik probeer het bespreekbaar te maken vanuit eigen aanpak.	1	4.3%

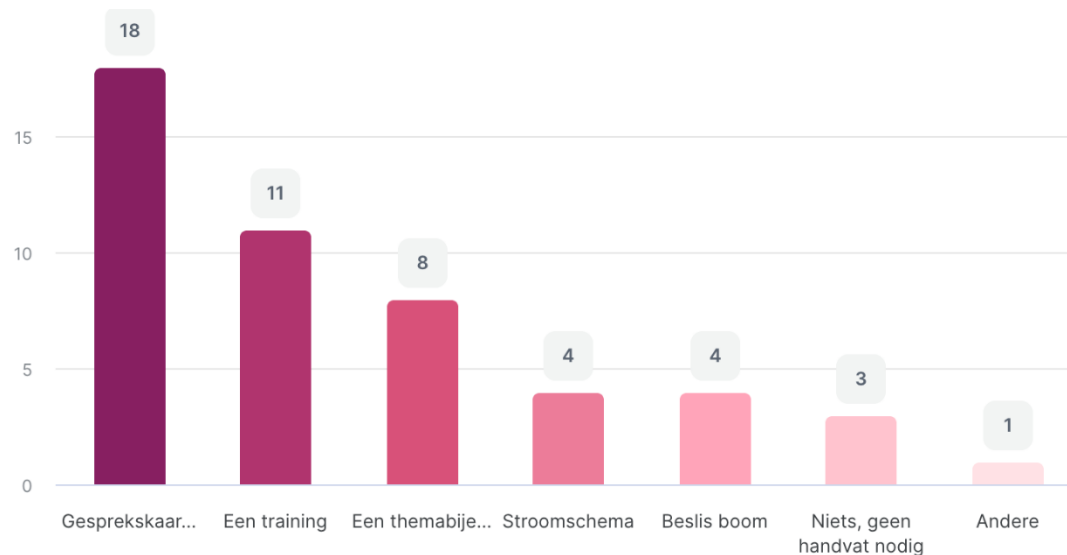
7. Mist u als jeugdbeschermer nog iets binnen deze richtlijnen, handvaten of tools om kindermishandeling bespreekbaar te maken? Zo ja, wat mist u dan?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Nee	2	8.7%

Weet ik niet, want eigenlijk kijk ik er te weinig in ;-)	1	4.3%
Vaker open onderwerp/thema van gesprek	1	4.3%
Ook dit vind ik lastig om te beantwoorden. Er is zó veel te vinden 'overall' dat ik overzicht mis in waar je de juiste info vind.	1	4.3%
Nou het zou mooi zijn als er een lijstje zou zijn wat stap voor stap doorlopen kan worden	1	4.3%
Nee, wat mij betreft is er voldoende.	1	4.3%
nee, maar extra tools zijn altijd welkom	1	4.3%
nee	1	4.3%
Misschien zouden er nog wat meer tools ontwikkeld mogen worden om met pubers kindermishandeling bespreekbaar te maken	1	4.3%
Ja, methodieken voor de gespreksvoering hierover	1	4.3%
Ja, ik denk dat het altijd nuttig is om je gereedschapkast uit te breiden met tools (kundes). Ik kan me vanuit mijn 22 jaar ervaring met kindermishandeling redden in het gesprek. Het is wel goed als de signalen van kindermishandeling vaker aan de orde komen en breder bekend gemaakt zouden worden. Aanscherping op herkenning en bewustwording dat er signalen zijn is in mijn optiek bovenliggend. Daarnaast zouden hulpmiddelen in gesprekstechnieken welkom zijn.	1	4.3%
Ja het zou fijn zijn als er meer tools/trainingen komen voor het voeren van de kindgesprekken	1	4.3%
Ik vindt 12- lastiger dan 12+. Dus een afsplitsing in hoe je dat gesprek aan kan gaan zou welkom zijn.	1	4.3%
Ik mis wel een controle instrument op signalen	1	4.3%

Ik kan me voorstellen dat fysieke tools om te verduidelijken mogelijk zijn ter aanvulling	1	4.3%
Ik heb mij, eerlijk gezegd, er te weinig in verdiept om hier een adequate uitspraak over te kunnen doen.	1	4.3%
hoe je het op zo'n manier kan bespreken zonder dat een kind in een extra loyaliteitsconflict komt, er goede vervolghulp is na het gesprek en en je juridische procedures niet doorkruist (bijv. bij aangifte)	1	4.3%
ervaring met jongere kinderen	1	4.3%
Een beknopte handleiding, waarin je in 1 oogopslag kunt zien waar een onderwerp overgaat.	1	4.3%
Belangrijk om de manier af te stemmen op de leeftijd en het nivo van het kind/jongere/ouders.	1	4.3%
Als het niet op intranet staat kan ik de vraag neerleggen bij mijn teamleden.	1	4.3%

8. Wat zou voor u een helpend en nuttig product/tool/handvat zijn om als jeugdbeschermer kindermishandeling bespreekbaar te maken?



9. Ziet u bij hulpverleners terug dat zij het lastig/moeilijk vinden om kindermishandeling bespreekbaar te maken met de jeugdige?

	-2	-1	0	1	2	
Nee, totaal niet	1	3	4	11	4	Ja, absoluut

10. Biedt u als jeugdbeschermer, ondersteuning aan deze hulpverleners om kindermishandeling bespreekbaar te maken? Zo ja, op welke wijze doet u dit?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Tijdens training geven we elkaar feedback en zijn we hierover met elkaar in gesprek.	1	4.3%
Tijdens of na een evaluatie, onder vier ogen zodat het veilig is	1	4.3%
Soms wel, maar dan maak ik het zelf bespreekbaar en dan komt het gesprek wel op gang.	1	4.3%
psycho-educatie, samen naar een gesprek gaan	1	4.3%
N.v.t.	1	4.3%
Nee want ik ben beginnende jeugdbescherming	1	4.3%
Nee dat doe ik eigenlijk niet.	1	4.3%
Nee, behalve dat ik af en toe richting geef in een gesprek.	1	4.3%
Nauwelijks	1	4.3%
Ja 1 voorbespreken van te voeren gesprekken 2 casuïstiek overleg 3 feedforward en Feedback Allerbelangrijkste is dat dergelijke gesprekken niet met een houding van "wat gaan we oprakelen" gevoerd moeten worden. Het leed is er al, het kind is al belast en in die zin beschadigt. De eerste stap is dat kindermishandeling herkent gaat worden, en door gesprekken erkent kan gaan worden. Vanuit erkenning is er aandacht en mogelijkheid tot herstel. Ook als dat proces pijnlijk en confronterend is.	1	4.3%

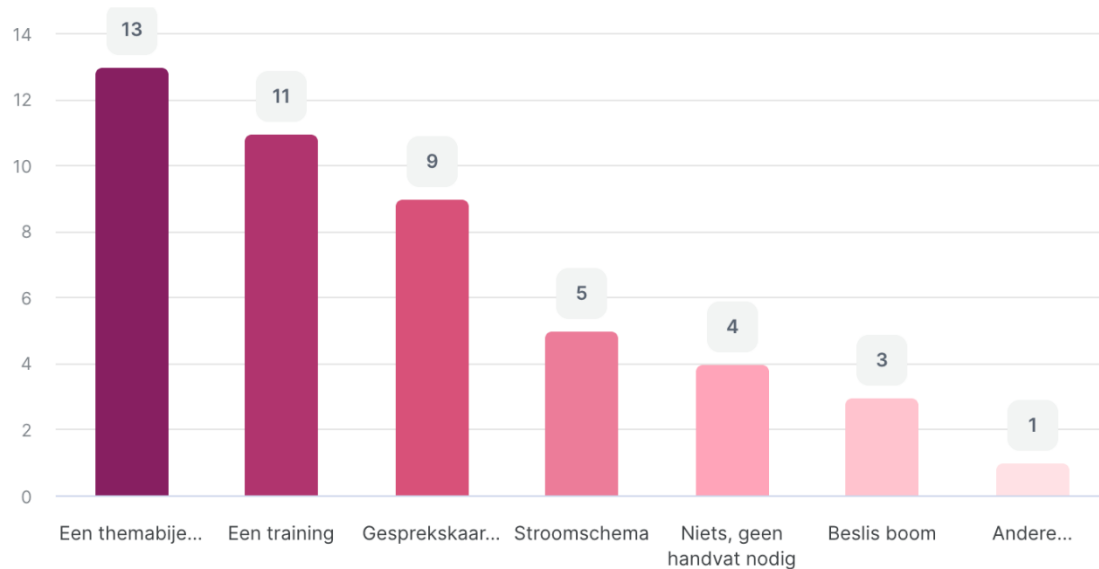
ja, vragen wat er nodig is en voorbereiden.	1	4.3%
Ja middels de meldcode	1	4.3%
Ja, in de voorbereiding en afstemming die er is. Afbakenen wie wat doet. Soms strategisch afspreken hoe en wat bespreekbaar te maken.	1	4.3%
Ja, ik ga in gesprek met de hulpverlener om te achterhalen waar hun handelingsverlegenheid zit en wat zij nodig hebben om toch in gesprek te kunnen hierover.	1	4.3%
ja, door het voor te bespreken	1	4.3%
Ja door advies te geven en te ondersteunen	1	4.3%
Ik probeer de hulpverlener te zetten tot het bespreken van de zorgen	1	4.3%
Hulpverleners moet altijd melden als er sprake is van kindermishandeling. Dan gaan we onderzoeken wat er verder met gebeuren.	1	4.3%
gezamenlijk gesprek inplannen	1	4.3%
Er wordt te weinig met elkaar over gesproken. Er wordt niet naar gevraagd of hulpvraag over gesteld. Een soort taboe	1	4.3%
Door te sparren en samen op te trekken.	1	4.3%
Bijvoorbeeld wijzen op de meldcode, Augeo, trainingsmogelijkheden benoemen, etc...	1	4.3%

11. Mist u als jeugdbeschermer nog richtlijnen, tools of handvaten om hulpverleners hierin te ondersteunen? Zo ja, wat mist u ?

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Nee	8	34,8%

Vergelijkbaar voor hulpverleners als voor jeugdbeschermers	1	4.3%
opnieuw tools	1	4.3%
N.v.t.	1	4.3%
Nee, maar ik denk wel dat de hulpverleners zelf deze soms missen. Wanneer ik iets aanreik dan is het vaak nieuw voor diegene en heeft diegene hier geen training in gehad of überhaupt over gehoord.	1	4.3%
Nee, dat is denk ik aan de andere organisaties zelf.	1	4.3%
Nee	1	4.3%
Mag wel meer de aandacht krijgen binnen bijvoorbeeld MDO. Door vb van anderen te horen.	1	4.3%
ik mis wel richtlijnen	1	4.3%
Het sociaal pedagogisch opleiden heeft te weinig oog voor de harde kant van gespreksvoering. Het conflictgesprek of confrontatiegesprek met een werkelijkheid die ver van de pedagogisch medewerkers staat, maakt dat hulpverleners soms te terughoudend en voorzichtig zijn. De werkelijkheid verzachten ipv benoemen ook om zichzelf mogelijk te beschermen staat effectief handelen en effectief optreden tegen kindermishandeling vaker in de weg dan dat het helpend is. Die vorming mist bij velen.	1	4.3%
een training die wij zouden kunnen verzorgen	1	4.3%
Een themabijeenkomst kan hierin een mooi middel zijn.	1	4.3%
Dat je het moeilijk mag vinden	1	4.3%
Belangrijk om samen op te trekken. Openheid en transparant zijn.	1	4.3%

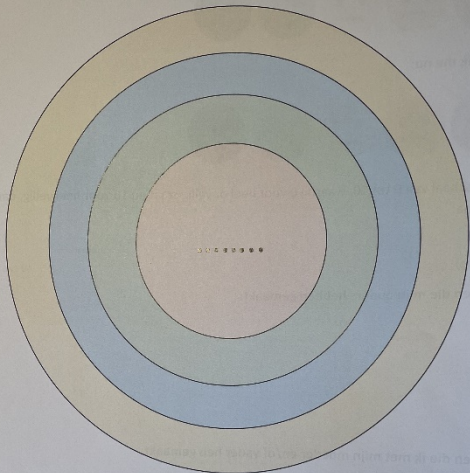
12. Wat zou voor u een helpend en nuttig product/tool/handvat zijn om hulpverleners te ondersteunen?



Bijlage 4: Bestaande methoden

4.1 Veiligheidsplan

Mijn plan
Datum



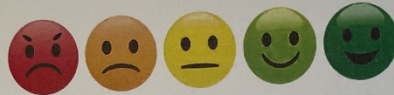
Deze mensen zijn belangrijk voor mij:

Als er ruzie is ga ik naar:

Als ik wil praten ga ik naar:

Als ik kan toveren, dan wens ik:

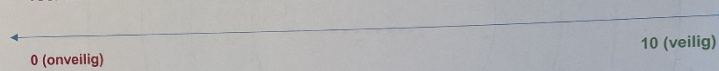
Zo voelde ik me toen:



Zo voel ik me nu:



Op een schaal van 0 tot 10, waarbij 0 voor heel onveilig staat en 10 voor heel veilig, dan voel ik me:



Afspraken die mijn ouders hebben gemaakt:

-
-
-
-

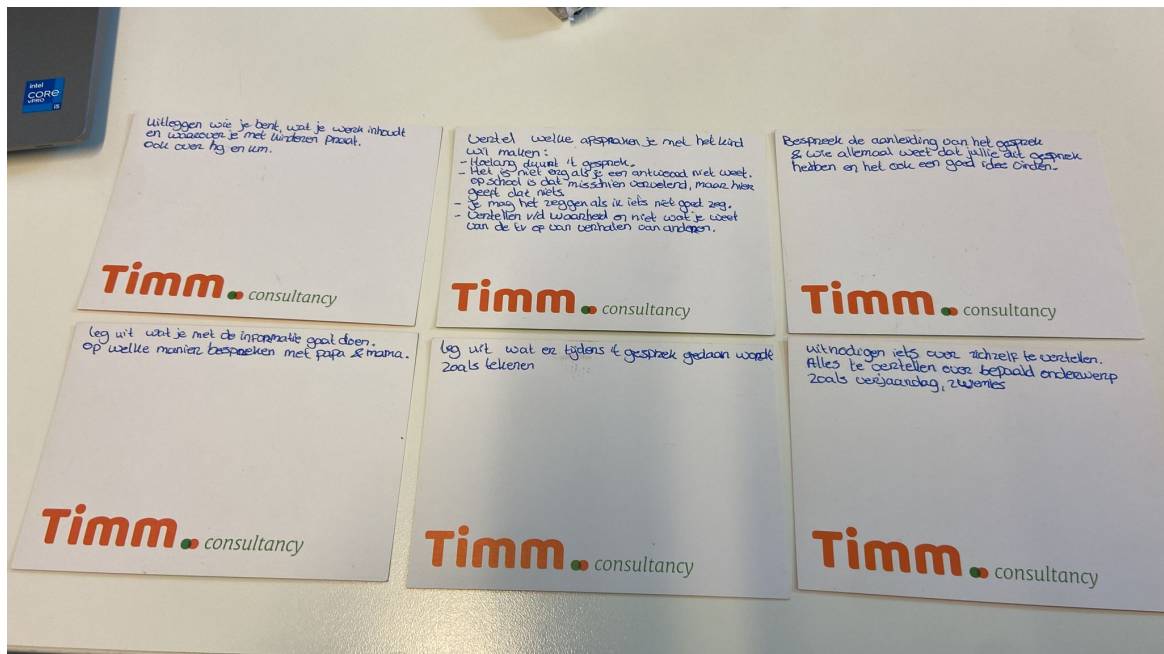
Afspraken die ik met mijn moeder en/of vader heb gemaakt:

-
-
-
-

Ik mag van mijn moeder en/of vader bellen met:

Kindhulpverlener:
ICM-er:
De politie: 0900-8844
Het alarmnummer: 112
De Kindertelefoon: 0800 0432 (gratis en anoniem)
Websites die ik kan bekijken:
www.kindertelefoon.nl
www.veiligthuisgroningen.nl

4.2 Gesprekskaarten Veilig thuis Groningen/Drenthe



Bijlage 6: Feedback eerste en tweede evaluatie ronde

Feedback eerste evaluatie ronde:

Feedback van onze opdrachtgeefster:

Is de doelgroep zo voldoende beschreven?

Dit is meer dan oké

Omvatten wij nu alle belangrijke onderwerpen met de gekozen categorieën?

Dit is ook goed

Zijn de vragen per categorie voldoende, of ontbreekt er nog iets?

Er mag vooraf aan de kaarten meer uitleg over hoe met de antwoorden om te gaan. Er staat nu bij het thema iets kort beschreven. Dit mag uitgebreider. Het is nu te kort waar de vraag over gaat. Graag meer tips geven in hoe met de vraag omgaan. Wat zijn de do en don'ts.

Mis je nog iets in de vormgeving?

Is prima

Feedback van jeugdbeschermers:

Open vraag stellen ipv gesloten vragen, sommige vragen zijn nu gesloten opgesteld.

Welzijn laatste, een puber zegt nee en dan klaar. Deze vraag ook meer openstellen.

Wat gaat er al wel goed? Dit zou je als doorvraag kunnen stellen.

Suggestieve vraag mensen om je heen: wie snapt jou nog niet zo goed. Meer open vragen. Is er iemand die nu nog niet begrijpt wat er aan de hand is, en wat zou je willen vertellen.

Toekomst wat is een eerste stap? Wonder vraag is een hele mooie vraag.

Waaraan merk je dat het anders is?

Gesloten vraag schuld: meer open vraag stellen Wat denk je dat je ouders kunnen doen dat het niet jouw schuld is? Je wil altijd dat de ouders iets veranderen.

Hoe komt het dat je je schuldig voelt?

De problemen bij mij thuis: ipv emotioneel geweld. Sluit beter aan bij puber brein

Wat ik denk van jullie product: ik vind het prachtig dat jullie ze maken, het ziet er heel mooi uit.

Mooi, het is tastbaar. Ik probeer wel of het bij mij past. Als je een beginnende professional bent dat je het sneller zou pakken dan dat je al jaren in het werkveld zit. Dat kan ik mij wel inbeelden. Het gesprek kan hierdoor wel laagdrempeliger worden. Ik denk dat er nog heel veel nodig is voor jonge/beginnende professionals.

Feedback tweede evaluatie ronde:

Feedback van: S. Lector Integrale Aanpak Kindermishandeling

Is de doelgroep zo voldoende beschreven?

Jullie zouden nog wat kunnen zeggen over pubers in het algemeen. De jongeren zijn in veel opzichten waarschijnlijk 'gewone jongeren', die bijv. op die leeftijd nog niet heel goed zijn in vooruit plannen.

Omvatten wij nu alle belangrijke onderwerpen met de gekozen categorieën?

In het document nog wat suggesties.

Welzijn en toekomst zijn trouwens wel erg breed, maar misschien is dat juist ook de bedoeling van het gesprek?

Zijn de vragen per categorie voldoende, of ontbreekt er nog iets?

Zie document

Mist u nog iets in de vormgeving?

Loop het document nog even na op typefoutjes (ook de kaartjes zelf)

Het wordt wel iets moois zo, hopelijk heeft JB-Noord er ook wat aan (vast!)

Feedback in het document:

Heftige ruzie is best breed. Er kunnen klappen vallen bijvoorbeeld, maar dat hoeft niet. Dat zou nog bij het doorvragen genoemd kunnen worden. Of als sub tekst hierbij: bijvoorbeeld

'er wordt geschreeuwd en gescholden', 'er gaat wel eens iets stuk in huis', 'er vallen klappen'.

Wat is het doel om dit helemaal uit te vragen? Voor waarheidsvinding, of om de situatie helder te krijgen (en komt dit in het dossier) of alleen zodat de jongere zijn/haar verhaal kwijt kan? Dat is voor de hulpverlening én de jongere denk ik erg van belang, het doel van deze vragen.

Sluit ook wel aan op het volgende, sommige mensen geven hun leven bijvoorbeeld standaard een 8, maar op dat moment net even niet, dus een 6. En anderen geven standaard een 6, dus op het moment dat zij een 6 geven is de situatie niet zo anders dan anders, zeg maar. Maar goed, dat is misschien helemaal niet relevant voor dit gesprek, weet ik niet.

Best breed. Gaat het om de nabije toekomst, of juist 'later als je groot bent'? En gaat het over het gezin, school, werk, vrije tijd? Misschien dat juist toevoegen, iets over verschillende leefwerelden van jongeren?